N°. 9. NIEUW AMSTERDAMSCH A°. 1860.

HANDELS- EN EFFECTENBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:
Voor Amsterdam ..... f 6.25.
Voor de overige Steden des Rijks ..... " 7.25.
Buitenlandsche Couranten ..... " 0.10.

Maandag 9 Januarij.

BUREAU VAN UITGAVE, Singel, G. 343.

PRIJS DER ADVERTENTIËN:
Het zegel niet medegerekend, voor elken regel ..... " 0.20.
Voor Huwelijks-, Geboorte- en Doodberigten ..... " 0.90.
Verschijnt dagelijks. — *Brieven Franco.*

Hollandsche IJzeren Spoorw

Vertrek van Amsterdam naar Rotterdam.

8-30 m.	11-30 m.	4-31 m.	7-30 m.	—

Aankomst te Rotterdam.

11-30 m.	2-20 m.	4-30 m.	7-30 m.	10-30 m.

Van Rotterdam naar Amsterdam.

7-30 m.	—	11-40 m.	3-30 m.	6-3 m.

Aankomst te Amsterdam.

10-36 m.	—	2-35 m.	6-30 m.	9-30 m.

Nederlandsche Rijn Spoorweg.

Van Amsterdam naar Utrecht en Rotterdam.

g. p. tr. 1,2,3 kl.	1, 2, 3 klasse.	1, 2, 3 klasse.	exp. tr. 1, 2 kl.	g. p. tr. 1,2,3 kl.	1, 2, 3 klasse.	g. p. tr. 1,2,3 kl.
's morg.	's morg.	's morg.	namidd.	namidd.	's av.	's av.
—	7-20 m.	10-35 m.	12-30 m.	2-30 m.	6-15 m.	9-15 m.

Van Rotterdam naar Utrecht en Amsterdam.

—	7-00 m.	10-00 m.	12-15 m.	1-30 m.	5-45 m.	9-00 m.

Van Emmerik naar Arnhem, Utrecht, Amsterdam en Rotterdam.

—	—	8-21 m.	10-36 m.	10-48 m.	—	4-16 m.

Van Rotterdam en Amsterdam naar Arnhem en Emmerik.

g. p. tr. 1,2,3 kl.	1, 2, 3 klasse.	1, 2, 3 klasse.	exp. tr. 1, 2 kl.	g. p. tr. 1,2,3 kl.	1, 2, 3 klasse.	g. p. tr. 1,2,3 kl.
's morg.	's morg.	's morg.	namidd.	namidd.	's av.	's av.
7-00 m.	10-00 m.	12-15 m.	—	1-30 m.	5-45 m.	9-00 m.

Van Utrecht naar Amsterdam, Rotterdam, Arnhem en Emmerik.

6-45 m.	8-25 m.	11-40 m.	1-20 m.	4-00 m.	7-20 m.	—

Aankomst te Amst.: van Rotterd., Emmer., Arnh. en Utrecht.

8-00 m.	9-30 m.	1-00 m.	2-00 m.	5-30 m.	8-30 m.	—

Spoorweg, Antwerpen-Rotterdam.

Van Rotterdam naar Antwerpen.

's morgens.	's morgens.	namiddags.	namiddags.
9-45 m.	11-40 m.	—	3-30 m.

Aankomst te Antwerpen.

2-35 m.	—	7-20 m.	—

Vertrek van Antwerpen naar Rotterdam.

7-45 m.	—	12-20 m.	—

Aankomst te Rotterdam.

10-00 m.	—	1-15 m.	2-30 m.

Tweede Editie.

Zondag-avond.

BUITENLAND.

Frankrijk.

PARIJS, 6 Jan. De benoeming van den heer William Grey, secretaris der Engelsche ambassade, tot Engelsch zaakgelastigde, gedurende de afwezigheid van lord Cowley, heeft eene groote sensatie te weeg gebragt. Zoodanige ongebruikelijke mededeeling van het officiële blad wordt algemeen toegeschreven aan het doel der regering, om de gemoederen voor te bereiden op het gewigt der onderhandelingen, waarmede lord Cowley is belast, hetgeen dan ook reeds het vermoeden doet ontstaan, dat zijn verblijf te Londen veel langer zal duren, dan men in den aanvang dacht; men verzekert zelfs, dat hij tot na de opening van het parlement, 24 Jan., in de hoofdstad van Engeland zal vertoeven.

—De keizer had per telegraaph een brief van twee bladzijden lang aan den heer de Thouvenel gezonden, waarin de tegenwoordige internationale politiek wordt uitgelegd, waarop de heer de Thouvenel ook zeer uitgebreid heeft geantwoord; het gevolg dezer briefwisseling was de benoeming van den heer de Thouvenel tot minister van buitenlandsche zaken. Men verzekert, dat graaf Walewski hem tot zijn opvolger heeft aangewezen.

— Graaf en gravin Walewski zullen eene buitenlandsche reis ondernemen.

— De pauselijke nuntius heeft heden eene nota van zijne regering ontvangen, met last die aan de Fransche regering te overhandigen. Hij heeft dit tot nu toe nog niet gedaan.

— Het gerucht, dat generaal de Goyon met verlof Rome zal verlaten, schijnt zich te zullen bevestigen. Den 25sten Dec. heeft hij eene zeer langdurige bijeenkomst met den paus gehad, waarin hij heeft getracht het wantrouwen van den paus, dat door de brochure was opgewekt; te doen verdwijnen, dat hem dit slecht is gelukt, heeft het artikel in het officiële blad van Rome bewezen.

Van den anderen kant verneemt men, dat de pauselijke nuntius Parijs tegen het einde van deze maand zal verlaten, doch ook slechts met verlof; hij zal een zaakgelastigde achterlaten.

— De Fransche kamers zullen den 6den Februarij aanstaande bijeenkomen.

— De *Union* heeft een brief medegedeeld, waarin de soldaten van Garibaldi voor Kannibalen worden uitgemaakt, die de lijken van vrouwen opgegraven hebben, om die op de schandelijkste wijze te beleedigen; de *Univers* heeft zich gehaast, dien brief over te nemen.

De *Patrie* zegt hierover het volgende: „Waarlijk, de *Union* en de *Univers* steunen wel op de ligtgeloovigheid hunner lezers, om dergelijke sprookjes te durven mededeelen, Wij willen die bladen echter zeggen, dat hun haat hen zeer slecht inlicht; zij doen vergeefsche moeite en zullen nimmer doen gelooven, dat Garibaldi een monster is, die zich met kleine kinderen voedt, en dat de soldaten der Italiaansche onafhankelijkheid kannibalen zijn. Zoodanige sprookjes verwekken slechts verontwaardiging tegen hen, die ze verspreiden".

— Een politiebeambte, te Parijs, werd gisteren op de quai Napoleon aangesproken door een jong mensch van ongeveer 30 jaar, die verzocht hem te arresteren. Op de vraag, of hij dan eene misdaad had begaan, gaf hij een ontkennend antwoord, doch bleef aanhouden om in hechtenis te worden genomen. Toen de politiedienaar dit weigerde, liep hij naar een paard, dat voor een wagen gespannen stond, en gaf het dier een slag op den kop, met het doel, om thans wegens dierkwellerij in hechtenis te worden genomen. Het paard begon te steigeren, waardoor de koetsier van den bok viel, en van het paard een trap ontving, welke zijn hoofd verbrijzelde, zoodat hij dadelijk dood was. Wegens dezen onverwachten manslag door onvoorzigtigheid gearresteerd wordende, bood het jonge mensch thans een hevigen wederstand, en trachtte herhaalde malen te ontvlugten. Men denkt, dat hij geen geld meer bezat en, zonder verdiensten zijnde, naar het commissariaat wenschte te worden gebragt, om daar eenigen tijd den kost te ontvangen.

— De societeit van den adel te Turijn heeft graaf Cavour tot voorzitter benoemd.

Engeland.

LONDEN, 6 Jan. (*'s avonds.*) De meeste Engelsche dagbladen zien in de benoeming van den heer de Thouvenel tot minister van buitenlandsche zaken in Frankrijk, dat in de staatkunde van keizer Napoleon, ten aanzien van het Italiaansche vraagstuk, een algeheele ommekeer heeft plaats gehad. Zie hier de beteekenis, die door den *Times* aan de aftreding van graaf Walewski wordt gehecht." Al wat wij uit die aftreding kunnen besluiten is, dat de keizer der Franschen in dezen oogenblik en voor dezen oogenblik wenscht af te zien van de conservatieve staatkunde, die hij ten aanzien van Oostenrijk en Rusland had gevolgd, over alle banden heen te springen, waarmede hij zich te Villafranca had omringd en terug te keeren tot de houding, die hij had aangenomen, toen hij den Italiaanschen oorlog voor een „denkbeeld" ondernam. Napoleon heeft zich, gelijk alle bekwame lieden, die dubbel spel willen spelen, in eene [illegible] geplaatst, waarin hij slechts tusschen twee [illegible] heeft [illegible] moet zijne verbindtenissen met Oostenrijk gestand doen, Rome aan zijn lot overlaten en der wereld bekennen, dat zijn *idée* slechts een droombeeld was, en dat Magento en Solferino twee afgrijselijke fouten vertegenwoordigen. Zoo hij het eerste kiest, dan loopt hij gevaar met alle katholieke mogendheden van Europa in botsing te komen; kiest hij het laatste, dan maakt hij zich belagchelijk in de oogen eener natie, die beter een verpletterend despotismus, dan een bitter epigram kan slikken. De aftreding van graaf Walewski is derhalve eene verklaring, dat Napoleon III geneigd is, eene meer liberale en edelmoedige gedragslijn te volgen, om de zaak van Italië te omhelzen en haar tegen alle magt van het despotismus en clericaal geweld te beschermen". De *Times* gaat voorts de gedragslijn na, welke Engeland ten aanzien van de regeling der Italiaansche zaken moet volgen en blijft volhouden, dat die geheel onzijdig moet zijn. Het Engelsche volk zal, volgens den *Times*, niet dulden, dat eenig Britsch ministerie met Frankrijk een offensief verbond sluite tegen het overige Europa. Engeland wenscht wel, dat Italie gelukkig en vrij worde, maar voor dat *idée* wil het geen oorlog tegen Europa voeren, in geen geval zonder de zekerheid te hebben, dat de bondgenoot niet onverhoeds den vrede sluit of sluiten wil op een tijdstip, waarop dit aan Engeland zou misvallen; dat die bondgenoot de Britsche regering niet in de noodzakelijkheid brenge om, gebukt onder den dwang der omstandigheden, te berusten in het oprukken van een Fransch leger naar den Rijn; en eindelijk, dat die bondgenoot niet van den loop der gebeurtenissen gebruik zal maken, om Engelands verzet te breidelen, als het hem goeddunkt een tractaat te sluiten tot verbrokkeling van Turkije. Engeland moet keizer Napoleon dus aan zijn lot overlaten, hem toejuichen, hem bewonderen en niet hem sympathiseren, als hij de banden van Italie weet te verbreken, maar voor het overige in dezen strijd en onder deze voorwaarden niet medeworstelen en het politiek terrein geen oogenblik verlaten.

De *Globe* ziet in de aftreding van graaf Walewski eene gebeurtenis van het hoogste gewigt voor de zaak der vrijheid en onafhankelijkheid van Italie. „Bijaldien", zegt dit blad, „het *ancien régime* in Europa gezegevierd en Frankrijk zich daarmede vereenzelvigd had, dan zouden er bevorderingen op groote schaal in de geheele wereld hebben plaats gegrepen, en het huis Walewki zou niet slechts zijn ouden eeretitel in Polen hebben hernomen, maar ook eene plaats hebben kunnen vinden in de tweede afdeeling van den almanak van Gotha." [*Deze afdeeling bevat eene genealogie van niet-souvereine vorsten.*]

De *Morning Post* beschouwt den heer de Thouvenel als een ijverig aanhanger der Engelsch-Fransche alliantie. Keizer Napoleon heeft, volgens dit blad, besloten met Engeland zamen te werken tot regeling der Midden-Italiaansche zaken. Midden-Italie zal vrij zijn, en ook dan als het congres niet tot stand komt, zonder tegenstand zijne plaats onder de Europesche natiën innemen. *Daily News* is daarentegen van meening, dat Engeland krachtiger maatregelen moet te baat nemen, om de vrijheid van Italie te verdedigen.

— Hetzelfde blad wijdt eene beschouwing aan de betrekkingen der Gallikaansche kerk met den paus. De *Post* heeft de vaste overtuiging, dat de keizer der Franschen geene materiele moeijelijkheid van het land te vreezen heeft, dat gewoon is in zijne ('skeizers) voorzigtigheid vertrouwen te stellen, en dat de groote meerderheid der Fransche Katholieken en Protestanten besloten is hare medewerking en ondersteuning aan de staatkunde der keizerlijke regering te schenken.

— De Fransche gezant, graaf Persigny, is gisteren avond van Parijs hier teruggekeerd.

— Uit het wrak van den *Royal Charter* is weder voor een bedrag van £ 11,082 aan goud opgehaald.

— De *Water Nymph* met £ 120,000, de *Sussex* met £ 60,000, de *Donald M'Kay* met £ 128,000 en *Commodore Perry* met £ 52,000 bevinden zich thans op weg van Melbourne herwaarts.

— De firma Graham, te Melbourne, is met een passief van £ 80,000 gefailleerd.

— De heer James Wilson, die, gelijk men weet, op last der regering naar Indië is vertrokken, om den financiëlen toestand aldaar te verbeteren, is den 29sten Nov. te Calcutta aangekomen.

Duitschland.

WEENEN, 5 Jan. Het berigt van het ontslag van graaf Walewski heeft in diplomatieke kringen alhier weinig of geene verbazing verwekt, daar men er reeds sinds eenige dagen op was voorbereid. Intusschen gelooft men, dat de wijziging in het Fransche ministerie geene verandering zal brengen in de door keizer Napoleon gevolgde politiek. Des te onaangenamer is echter het berigt geweest, dat het congres wordt uitgesteld, en wel omdat, met elken dag, dat de definitieve beslissing der Italiaansche quaestie wordt uitgesteld, de *faits accomplis* op het Apenijnsche schiereiland, volgens de door den *Constitutionnel* verkondigde theorie, aan oudheid en eerwaardigheid toenemen, zoodat ten slotte de uit de revolutie voortgesproten feiten er als wettig bestaande zullen worden aangenomen.

— De keizer heeft 5000 gulden geschonken tot herstelling der domkerk te Ulm.

— Een Hongaarsch edelman, graaf Coloman Majlath, heeft eene brochure geschreven, ter wederlegging van het *Le pape et le congrès*, en waarin hij, uit een katholiek standpunt, het algeheel behoud der wereldlijke magt des pausen als noodwendig verdedigt.

— Den 11den dezer zal te Bethesda een convent van protestanten plaats hebben, waarbij, naar men verzekert, 50,000 personen uit verschillende oorden tegenwoordig zullen zijn.

— Het Kazinczyfeest in Hongarije, bij welks jongste viering, naar men weet, onderscheidene politieke demonstratiën hebben plaats gehad, zal voortaan niet meer mogen gevierd worden.

BERLIJN, 7 Jan. (*'s ochtends*). In sommige politieke kringen alhier begint men te gelooven, dat het congres in het geheel niet meer zal bijeenkomen. Zoo veel houdt men voor zeker, dat het niet vóór Paschen tot stand zal komen.

— Ten gevolge van het uitstellen van het congres, zal de nieuwbenoemde Fransche gezant, de heer de la Tour d'Auvergne, waarschijnlijk vroeger herwaarts komen, dan aanvankelijk was bepaald. Hij zal echter voorloopig slechts korten tijd hier vertoeven, om zijne geloofsbrieven te overhandigen.

— Men heeft uit de vrij langdurige aanwezigheid van den Pruisischen gezant bij den bond, den heer von Usedom, alhier, het gevolg willen trekken, dat de behandeling der Keur-Hessische quaestie bij de bondsvergadering zou worden vertraagd. Van welonderrigte zijde wordt echter verzekerd, dat Pruissen zich met die zaak voortdurend bezig houdt, en geenszins voornemens is, eene der bij die vergadering aanhangige quaestiën, van welker praktische uitvoerbaarheid het zich overtuigd heeft, te laten rusten of op de lange baan schuiven.

— Bij de alhier te houden conferentie over de kustverdediging, zal Bremen door majoor Nibour, en Oldenburg door luit.-kolonel Plate vertegenwoordigd worden.

FRANKFORT, 6 Jan. Heden heeft in de kerken van Baden de afkondiging plaats gehad van het tusschen dat groothertogdom en den H. Stoel gesloten concordaat.

— Het vertrek van den koning van Beijeren naar Zuidelijk Spanje is weder, en wel tot de volgende week, uitgesteld. Tegen het einde der volgende maand zal de koningin zich naar Berlijn begeven, om eenige weken ten bezoeke bij het koninklijk hof aldaar door te brengen.

— De *Berner Zeitung* spreekt van eene aan den bondsraad gerigte Engelsche nota, die in denzelfden geest zou vervat zijn, als die der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, waarin wordt aangedrongen op de opheffing der beperkende bepalingen ten opzigte van de Israëlieten in sommige kantons van Zwitserland.

België.

[illegible] van Griekenland, is dezer dagen naar Athene vertrokken.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, 8 Januarij.

De *Staatsbladen* N°. 137—151 des vorigen jaars bevatten de wetsontwerpen, houdende vaststelling der staatsbegrooting voor 1860; N°. 152, het besluit van 29 Dec. ll., houdende nadere regeling der jaarwedden van de daarbij bedoelde rijksveldwachters; N°. 153 dat van 30 Dec. ll., houdende goedkeuring van de statuten der vereeniging tot verbetering van het onderwijs te Borne en erkenning dier vereeniging als regtspersoon, en N°. 1 van dit jaar, het besluit van 2 dezer, houdende verlenging van den termijn voor den ijk van het oude vaatwerk in Limburg.

Z. M. heeft tot lid der provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Noord-Holland, gevestigd te Amsterdam, benoemd den heer C. A. J. A. Oudemans, med. doctor, hoogleeraar in de genees- en kruidkunde aan het athenaeum te Amsterdam, ter vervanging van den heer F. A. W. Miquel, op zijn verzoek eervol ontslagen; aan Mr. C. Fock, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als schout van de waterschappen: het gemeene land van Wijk bij Duurstede, het Wijkerbroek en Leuterveld en Melkweg (provincie Utrecht); tot burgerlijke leden en tot hunne plaatsvervangers in de onderscheidene militieraden voor de ligting der nationale miliiie van 1860 benoemd:

Provincie Noord-Braband: In den militieraad, zitting houdende te 's Hertogenbosch, Jhr. Mr. L. W. J. M. Verheijen, lid der Staten, en A. F. Mulders, wethouder der gemeente 's Hertogenbosch; tot hunne plaatsverv.: Mr. J. B. H. van de Mortel, lid der Staten, en F. A. A. van Rijckevorsel, lid van den gemeenter. van 's Hertogenbosch; in den militier., zitting houdende te Breda: C. W. Oomen, lid der Staten, en J. A. van der Burg, lid van den gemeenter. van Breda; tot hunne plaatsverv.: Mr. C. A. van Dam, lid der Staten, en G. van Alphen, lid van den gemeenter. van Breda; in den militier., zitting houdende te Eindhoven: Mr. M. van den Acker, lid der Staten, en E. M. Jonckbloet, weth. der gemeente Eindhoven; tot hunne plaatsverv.: H. de Wit, lid der Staten, en J. H. van Lierop Tz., weth. der gemeente Eindhoven.

Provincie Gelderland: in den militier., zitting houdende te Arnhem: D. Bas Backer, lid der Stat., en Mr. J. U. de Kempenaer, lid van den gemeenter. van Arnhem; tot hunne plaatsv.: Mr. J. F. J. Th Brantsen van Rhederoord, lid der Stat., en Mr. F. Böhtlink, lid van den gemeenter. van Arnhem; in den militier., zitting houdende te Zutphen: Mr. R. W. Tadama, lid der Stat. en Mr. M. J. van Lobensels, weth. der gem. Zutphen; tot hunne plaatsv.: Mr. F. J. W. bar. van Pallandt, lid der Stat., en Mr. H. J. Hardesh van Hamel, burgem. der gem. Warnsveld:

Provincie Zuid-Holland: in den militier., zitting houdende te Dordrecht: P. J. de Raadt van Hendrik-Ido-Ambacht, lid der Staten, en A. Stoop J. Az. Burgem. der gem. Zwijndrecht; tot hunne plaatsverv.: A. Vlielander, lid der Staten, en G. O. Lotsij, lid van den gemeenter. van Dordrecht; in den militier., zitting houdende te Rotterdam: Jhr. Mr. D. R. Gevers Deynoot, lid der Staten, en A. F. L. Bichon van IJsselmonde, burgem. van de gem. Hillegersberg c. a.; tot hunne plaatsvervangers: J. W. Hein, lid der Staten, en F. W. C. Blom, lid van den gemeenter. van Rotterdam; in den militieraad, zitting houdende te Leiden: Mr. H. C. J. Hoog, lid der Staten, en Mr. P. G. Hubrecht, burgem. der gem. Leiderdorp; tot hunne plaatsverv.: J. Droogleever Fortuyn, lid der Staten en G. van Leeuwen, lid van den gemeenter. van Gouda; in den militier., zitting houdende te 's Gravenh.: Jhr. J. Mock, lid der Staten en Mr. J. C. van der Kemp, lid van den gemeenter. van 's Gravenhage; tot hunne plaatsvervangers: S. A. van Hoogstraten, lid der Staten, en Mr. A. Q. Kraijenhoff van de Leur, lid van den gemeenter. van 's Gravenhage;

Provincie Noord-Holland: in den militier., zitting houdende te Amsterdam: Jhr. Mr. H. Hoeufft van Velzen, lid der Staten en H. A. Insinger, lid van den gemeenter. van Amsterdam; tot hunne plaatsverv.: S. J. graaf van Limburg Stirum, lid der Staten, en Mr. J. J. Splitgerber, lid van den gemeenter. van Amsterdam; in den militier., zitting houdende te Haarlem, Jhr. L. J. Quarles van Ufford, lid der Staten, en C. D. Huët, lid van den gemeenter. van Haarlem; tot hunne plaatsverv.: Mr. M. S. F. de Moraaz Imans, lid der Staten, en E. Brink, lid van den gemeenter. van Haarlem; in den militier., zitting houdende te Alkmaar: Jhr. D. C. de Dieu Fontein Verschuir van Heilo, lid der Staten, en Mr. J. A. Kluppel, lid van den gemeenter. van Alkmaar; tot hunne plaatsverv.: Mr. P. A. de Lange, lid der Staten, en Dr. L. de Sonnaville, lid van den gemeenter. van Alkmaar.

Provincie Zeeland: In den militier., zitting houdende te Middelburg: Z. Snijder, lid der Staten, en Mr. M. Verbrugge, lid van den gemeenter. van Middelburg; tot hunne plaatsverv.: Mr. M. F. Lantsheer, lid der Staten, en H. Reekers, lid van den gemeenteraad van Middelburg.

Prov. Utrecht: in den militier., zitting houdende te Utrecht: Mr. P. A. Broers, lid der Staten, en Mr. M. W. J. van Dielen, weth. der gemeente Utrecht; tot hunne plaatsverv.: Jhr. Mr. H. A. M. van Asch van Wijck, lid der Staten, en Dr. N. P. Visscher, lid van den gemeenteraad van Utrecht.

Prov. Friesland: in den militier., zitting houdende te Leeuwarden: Mr. C. F. F. Rinia van Nauta, lid der Staten, en D. Zeper, weth. der gemeente Leeuwarden; tot hunne plaatsverv.: M. Manger Cats, lid der Staten, en E. Bloembergen, weth. der gemeente Leeuwarden; in den militier., zitting houdende te Heerenveen, Mr. M. van Heloma, lid der Staten, en E. van Driesum Sz., lid van den gem. van Schoterland; tot hunne plaatsverv.: Jhr. J. A. Lijcklama à Nijeholt, lid der Staten, en H. Tuijmelaar, lid van den gemeenteraad van Schoterland.

Provincie Overijssel: in den militieraad, zitting houdende te Zwolle: W. R. A. C. grave van Rechteren Limpurg, lid der Staten, en W. Götte, burgem. der gem. Goor en Markelo; tot hunne plaatsvervangers: A. J. Scriverius, lid der Staten, en P. H. Queysen, lid van den gemeenteraad van Zwolle;

Provincie Groningen: in den militieraad, zitting houdende te Groningen: J. W. C. baron van Ittersum, lid der Staten, en Mr. W. de Sitter, lid van den gemeenteraad van Groningen; tot hunne plaatsvervangers: Jhr. Mr. J. Wichers Quintus, lid der Staten, en Mr. P. W. van Heyningen Bosch, lid van den gemeenteraad van Groningen.

Prov. Drenthe: in den militier., zitting houdende te Assen: Jhr. Mr. P. A. G. de Milly, lid der Staten, en E. K. J. Berling, lid v. d. gemeenter. van Assen; tot hunne plaatsverv.: Mr. J. Oosting, lid der Staten, en P. A. van Holthe tot Echten, lid van den gemeenter. van Assen.

Hertogdom Limburg: in den militier., zitting houdende te Maastr., Mr. M. V. Nijst, lid der Staten, en Mr. E. Kerens van Wolfrath, lid van den gemeenter. van Maastr.; tot hunne plaatsverv.: H. Pijls, lid der Staten, en D. Bauduin, lid van den gemeenter. van Maastr.; in den militier., zitting houdende te Roermond, Jhr. Mr. F. G. H. H. Michiels van Verduynen, lid der Staten, en F. R. Weickmans, lid van den gemeenter. van Roermond; tot hunne plaatsverv.: M. S. Korsten, lid der Staten, en J. L. Baudrihaye, lid van den gemeenter. van Roermond; benoemd tot plaatsverv. kantonr. te Nieuwer-Amstel, Mr. L. A. N. Gerrits, adv. te Amsterdam; tot hunne tegenwoordige betrekking herbenoemd en bij vernieuwing aangesteld de navolgende titularissen, als: tot griffier bij het kantonger. te Veghel, Jhr. J. H. A. von Schmidt auf Altenstadt; tot plaatsverv. kantonr. te Elburg, Mr. G. A. Hoefhamer; tot kantonr. te Aalten, Mr. F. W. J. Immink; tot griffier bij het kantong. te Doetinchem, Mr. E. J. J. Colson Aberson; tot griffier bij het kantongeregt te Terborg, Mr. R. L. F. A. Vaillant; tot kantonr. te Rott. (2de kanton) Mr. A. A. J. Clant; tot plaatsverv. kantonr. te Loenen, Jhr. Mr. J. P. A. L. Ram; tot kantonr. te Amersfoort, Mr. D. A. Camerling Helmolt; tot plaatverv. kantonr. te Berlicum, Mr. A. Quaestius; tot plaatsverv. kantonr. te Dokkum, H. Klinkhamer; tot plaatsverv. kantonr. te Bolsward, A. Andreae; tot plaatsverv. kantonr. te Heerenveen, S. Wijnia; tot plaatsvervangend kantonrigter te Sloot, C. H. Wijnia; en tot plaatsvervangend kantonr. te Maastricht, H. F. K. A. Seydlitz; den luitenant ter zee der 2de kl. J. H. A. W. baron van Heerdt tot Eversberg, dienende bij 's rijks zeemagt in West-Indië, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol uit 's rijks dienst ontslagen met den laatsten der maand, waarin dit besluit ter zijner kennis zal worden gebragt; een eervol ontslag uit 's lands dienst verleend aan den bij besluit van den 10den Oct. 1856, No. 63, ter beschikking van den gouverneur van Suriname gestelden ambtenaar Mr. I. J. Rochussen; aan den gepensioneerden 1sten luit. der cavallerie van het leger in Nederl. Indië F. E. van Lawick van Pabst verleend den titulairen rang van ridmeester.

Wij gelooven slechts der verdienste de verschuldigde hulde te bewijzen, wanneer wij de liefhebbers van *keurige* lithographiën opmerkzaam maken op den smaakvol gekleurden plak-almanak voor 1860, door de heeren Tresling en C°., op de Rozengracht alhier, uitgegeven. Dit werkstuk verstrekt het steeds meer en meer naar volmaaktheid strevende lithographisch atelier dezer heeren inderdaad tot eer en aanbeveling.

Maar niet alleen de lithographie, ook de typographie doet in Nederland reuzenstappen van vooruitgang!

Wie daaraan twijfelt, bezie het meesterstuk, dat wij thans op het oog hebben, den gekleurden kantoor-almanak, zoo als hij, in smaak en zuiverheid door niets overtroffen, van de werkplaats der heeren boekdrukkers Metzler en Basting, op het Rokin alhier, is uitgegaan.

Beseft men slechts, dat elke kleur een afzonderlijken vorm vereischt, en dat er, tot zamenstelling van het, betrekkelijk, kleine geheel, dus meer dan twintig vormen moeten te zamen verbonden worden, dan kan men zich een denkbeeld maken van de moeite en zorgen, door de uitgevers aan dit fraaije, der Nederlandsche pers tot sieraad verstrekkende kunstwerk besteed. Moge dan ook een ruim debiet hen daarvoor schadeloos stellen!

Beroepen bij de Christelijke Afgescheidene gemeente te Meppel, Ds. H. Renting, te Middelburg; en Ds. J. H. Vos, te Ulsen, bij de gemeente Ambt-Vollenhoven.

Aangenomen door Ds. A. F. Kok, te Roden, het beroep naar Beilen.

— Het *Bulletin météorologique* van de keizerlijke sterrewacht, te Parijs, deelt mede, dat de heer Lescarbault, den 26sten Maart 1859, den loop van eene planeet langs de schijf der zon heeft waargenomen, en dat de heer Leverrier, van dit feit onderrigt, zich naar Orgère (een vlek in het departement Eure-et-Loire), waar deze sterrekundige woont, begeven en zich van de juistheid der waarneming heeft kunnen overtuigen.

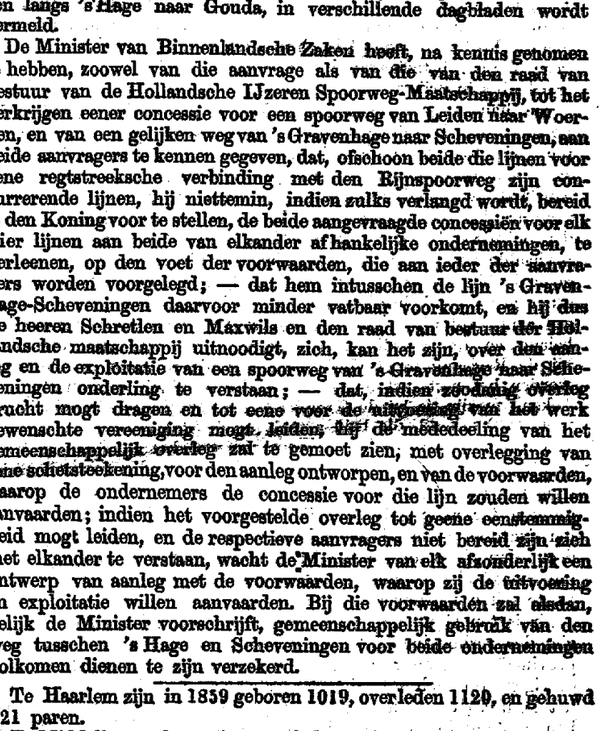
WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.
In 24 uren
Rivieren.
Waarnemingspunten.
Rivierhoogte.
boven of beneden Amst. peil.
boven of beneden de nul der oude schaal.
Tijdstip.
Gevallen.
Gewassen.
Januarij.
7 Boven-Rijn . Koulen, 4.50, 0.11, 6 uren
6 Waal . Nijmegen, 4.49, 0.11, 8 " "
6 Neder-Rijn . Arnhem, 3.77, 0.12, 8 " "
6 Geldersche IJssel. Westervoort, 3.78, 0.08, 8 " "
5 Boven-Maas . Maastricht, 2.72, 0.08, 8 " "
5 Boven-Maas . (brug) + 40.85, + 10.71, + 10.68, + 11.15, + 44.92, 0.06
Maastricht, (hoofdsluis) + 44.74, + 10.24, + 1.31, 0.08, 12 u. 45 m.
6 Nieuw-Maas . Grave, + 5.99, 9 u. 0 m.
Brielle (H. W. + 10.24, + 1.31, 0.08, 8 " "
L. W. + + +

Ingezonden stukken.

De bezoldiging van de ambtenaren bij de provinciale griffiën.

In uw geacht blad van 25 November jl. (N°. 326) lazen wij met genoegen een hoofdartikel, waarin de belangen der mindere ambtenaren werden besproken, en de houding der Regering werd veroordeeld, inzonderheid tegenover de ambtenaren bij de prov. griffiën, die, ondanks de herhaalde voordragten der provinciale vertegenwoordiging tot verhooging hunner tractementen, maar geene genade in de oogen des Ministers van Binnenlandsche Zaken kunnen vinden.

Die hardvochtigheid werd ook dit jaar weder door de Tweede Kamer, blijkens het voorloopig verslag der afdeelingen over hoofdstuk V (Binnenl. Zaken), veroordeeld; doch alles is in denzelfden toestand gebleven, en afdeeling III (kosten van bestuur der provinciën) werd goedgekeurd, zonder dat zelfs één lid der Kamer het woord had gevraagd.

Dat stilzwijgen der Kamer, na hare aanvankelijke veroordeeling van den Minister, schijnt bevreemdend. Wij gelooven nogtans de oplossing te hebben gevonden in de memorie van beantwoording, waardoor der Kamer eene geheel scheeve voorstelling van zaken werd gegeven.

In dat stuk toch lezen wij letterlijk: "Het verwijt van hardvochtigheid jegens de ambtenaren der provinciale griffiën, is geheel ongegrond. Daargelaten de verhooging, die het cijfer der jaarwedden van die ambtenaren in dit jaar, wegens de instellingen van bureaux van statistiek, heeft ondergaan, zijn die jaarwedden sedert 1855 met *f* 11,600 en dus in dit korte tijdvak met nagenoeg 7 pCt. vermeerderd. Slechts door de Staten van drie provinciën is dit jaar op eene verhooging van dien post aangedrongen, doch hieraan is, om redenen, in den toelichtenden staat vermeld, niet voldaan".

Wij noemden het antwoord der Regering eene *scheeve voorstelling van zaken*; het is waarlijk de allerzachtste uitdrukking, die wij er voor kunnen bezigen, en na de eerste lezing van het antwoord lagen ons geheel andere woorden in de pen, om dat antwoord te qualificeren. Alsof de instelling der bureaux van statistiek aan de provinciale ambtenaren eenig het minste voordeel zou hebben opgeleverd!

Ofschoon de zaak reeds tot de geschiedenis behoort, lust het ons, daar de Minister ons daartoe noodzaakt, op die instelling terug te komen, ten einde des Ministers handelingen en argumenten naar hunne juiste waarde te doen schatten.

En dan vragen wij, of de Minister het kan ontkennen, dat hij te vorigen jare een zedelijken dwang heeft uitgeoefend op de Gedeputeerde Staten der provinciën, waardoor zij, als ware het, verpligt werden om, met voorbijgaan van verdienstelijke en in de zaak ervaren mannen, op de griffiën, bijna overal jonge advocaten met de nieuwe betrekking van commies voor de statistiek te begunstigen, waaronder hier en daar waren, van wie het evenmin als van een pasgeboren kind bekend was, of zij ooit iets voor de statistiek hadden verrigt? En was dit nu niet dadelijk in strijd, zoo als ook reeds in het aangehaalde hoofdartikel werd aangetoond, met het kon. besl. van 5 Nov. 1858, waarbij uitdrukkelijk was voorgeschreven, dat aan het hoofd der bureaux een in de statistiek ervaren man moest worden gesteld? De Minister moge het er voor houden, dat een advocaat *per se* in de statistiek ervaren is; wij zijn zoo vrij te beweren, dat akademische graden in 't algemeen, en de titel van *Mr. in de regten*, in 't bijzonder, te dikwerf ligtvaardig is en nog wordt toegekend, dan dat het bloote bezit van dien titel een waarborg zelfs voor de minste *wetenschappelijkheid* zou aanbieden, gelijk de Minister tevens schijnt te hebben gesteld. Eigenlijk was de zaak belagchelijk. Onder de leden der Staten-Generaal (waar de wetten worden *gemaakt*) bevinden zich, wat de Eerste Kamer betreft, de *helft*, en wat de *Tweede* Kamer aangaat, ruim ¼, die niet het voorregt (?) hebben Mr. in de regten te zijn, en toch gaan er de zaken in den regel behoorlijk goed. Welligt zonder het te willen, heeft de Minister er ook geen aardig compliment mede gemaakt aan sommigen zijner ambtgenooten aan de groene tafel, en aan zoo vele andere hooge staatsdienaren, die, ook zonder in de regten gegradueerd te zijn, de pligten, aan hun ambt verbonden, met de meeste bekwaamheid en verdiensten weten te vervullen.

Wij hebben deze uitweiding noodig geacht, om goed te doen uitkomen, dat de provinciale ambtenaren niet alleen, gelijk wij reeds aanstipten, door de instelling der bureaux van statistiek niet werden gebaat, maar, juist door 's Ministers eigenmagtige inmenging in zaken, ook niet *konden worden* gebaat, en dat mitsdien hetgeen de Minister in dit opzigt aanvoert in strijd met de waarheid is. Wij gaan zelfs verder en beweren, dat de bedoelde instelling de provinciale ambtenaren heeft *benadeeld*. Eerstens toch heeft de nieuwe titularis aandeel gekregen in de *leges*, maar in de tweede plaats moesten voor de zamenstelling der bureaux van statistiek andere ambtenaren van de gewone dienst ter griffie worden afgenomen, wier werkzaamheden daardoor geheel ten laste van de overige ambtenaren kwamen.

Ook het tweede argument des Ministers lijdt aan eene onjuistheid en bewijst, dat men ook aan het Departement van Binnenl. Zaken de kunst verstaat *de grouper les chiffres*. Het totaal der jaarwedden van de prov. ambtenaren bedroeg in 1854 *f* 196,250 en is voor 1860 (de tractementen van de hoofd-ambtenaren voor de statistiek er niet bij gerekend, zoo als de Minister ook niet doet) uitgetrokken tot *f* 206,800. De vermeerdering bedraagt alzoo: 1°. niet *f* 11,600, maar *f* 10,550; 2°. niet nagenoeg 7 pCt., maar slechts ruim 5 pCt., of, daar op de gezamenlijke griffie p. m. 300 ambtenaren zijn, gemiddeld *f* 35 per hoofd! Doch wat zou zelfs eene verhooging van nog geen 7 pCt. beteekenen in een tijd, dat bijna alle levensbehoeften aanzienlijk in prijs zijn gestegen?

De handelwijze der Regering blijven wij derhalve hardvochtig noemen. Zij is echter tevens kwetsend voor de Provinciale Staten. Niet toch door de ambtenaren zelven, die uit den aard der zaak als belanghebbend en partijdig konden worden beschouwd, wordt de verhooging aangevraagd, maar door collegiën, tot het bestuur der provinciën benoemd, door hetzelfde kiezers-ligchaam, dat ook de leden der Tweede Kamer afvaardigt, en wier jaarlijks herhaalde verklaring, dat de verhooging niet alleen wordt gevorderd door de billijkheid en regtvaardigheid, maar ook strekt in het belang eener geregelde behandeling en afdoening van zaken, waaronder ook een aantal tot uitvoering van *rijks*wetten, en derhalve tot het *rijks*belang en de *rijks*dienst behoorende, wel wat meer vertrouwen bij de Regering mogt vinden. En dat die collegiën geacht mogen worden, het best met de behoeften der provincie ook in dit opzigt bekend te zijn, is bij de Grondwet (art. 129) en de Provinciale wet (art. 103) erkend, die beiden toch aan de *Staten* opdragen, de kosten van bestuur der provinciën, voor zoo veel het rijksbestuur is, aan den Koning voor te dragen. Het is, onzes inziens, dan ook eene miskenning van de provinciale besturen, wanneer jaar op jaar hunne voordragten ter zijde gelegd en de bepalingen der aangehaalde artikelen daardoor geheel illusoir en tot eene doode letter gemaakt worden. Van de voordragten der Staten neemt de Minister in zijne oppermagt slechts notitie, om er ongegronde argumenten en onjuiste feiten tegenover te stellen.

Er is ten slotte nog eene bijzondere drangreden voor de inwilliging der verhoogingen. De meeste ambtenaren toch — in sommige provinciën nagenoeg allen — zijn nog altijd verstoken van het overigens op zich zelf niet te ruime maximum der jaarwedden, bij het koninklijk besluit van 14 Junij 1852 (*Staatsblad* N°. 126) voor hen vastgesteld. De bepalingen van dat besluit blijken daardoor alweder eene doode letter te zijn, iets dat weinig geschikt is, den eerbied voor koninklijke besluiten op te wekken. Er wordt intusschen niet voorgesteld eene verhooging der tractementen in dien zin, dat er eene voorziening — b. v. nadere regeling en opvoering van de maximas — door zou worden gevorderd, maar men vraagt slechts voor ambtenaren, die, gelijk uit de verklaringen van de Gedep. Staten in de jaarlijksche verslagen van den toestand der provinciën kan blijken, den lande even trouw en ijverig dienen als de hooger geplaatste staatsambtenaren, slechts eene verhooging van bezoldiging, die hen eenigzins nader tot het genot van het tegenwoordig maximum zal brengen.

De memorie van beantwoording op het verslag der Kamer werd te laat bekend gemaakt, om de bovenstaande beschouwingen nog vóór de behandeling van hoofdstuk V aan de aandacht der Kamer te onderwerpen. Ofschoon de staatsbegrooting voor 1860 reeds door alle takken der wetgevende magt is goedgekeurd, hebben wij het evenwel niet ondienstig geacht, alsnog op de zaak terug te komen, ten einde het publiek te doen oordeelen, welke waarde soms aan regerings-argumenten valt te hechten.

's Hage, December 1859.

Als een klein bewijs voor de gegrondheid van de algemeene klagt, dat het Nederlandsche volk hoe langer zoo meer onder lasten van allerlei aard gekromd gaat, volgt hieronder een vergelijkende staat van inkomsten en uitgaven eener plattelands-gemeente, welke in 1763 plus minus 1400, op 1 Jan. 1859 ruim 1700 zielen telde.

In 1763 tot en met 1810, werden de ontvangsten en uitgaven der gemeente en van den polder *in* en *uit* dezelfde kas gedaan, en beliepen de uitgaven in laatstgenoemd jaar gezamenlijk *f* 2,576.56. In 1820 was de administratie gescheiden en beliepen de uitgaven gecombineerd *f* 1016 meer dan in 1810, gelijk hierboven is aangewezen.

Vinden we, in 1820, nog maar twee soorten van belasting; betaalden de ingezetenen nog maar 7 add. centjes op het van Rijkswege belaste genot, van licht en lucht in de huizen te doen binnenstroomen en het voorregt van niet te behoeven vóór de deur te wonen, en een hoofdelijken omslag; in 1830 mogt men, in den vorm van 7 add. centen op den toen belasten grond, het zoogenaamde personeel en het mobilair, al *f* 250 meer betalen, dan die centjes op het belaste voorregt, van *in* de huizen te kunnen leven en er bij dag te kunnen zien, in 1820 opbragten; als in 1830 eene som van *f* 400, die zij, in opc. op het gedistilleerd, offerden, doet vermoeden, dat ze vader *Bacchus* nog al stevig vereerden, dan ligt in die hoogschatting iets zeer verschoonbaars, als men daarbij wil aannemen, dat ze de vrees voor de toekomst hebben willen verdrinken!

Ziet men, dat de uitgaven, in 1830 *f* 1900 bedragende, in 1840 al tot *f* 2300 waren opgevoerd, dan is uit dit feit te bewijzen, dat ze niet ongegrond hebben gedronken, en toch — matigheidszin of onvermogen tot vertering? — in laatstgenoemd jaar bragt het gedistilleerd *f* 100 minder op dan tien jaar vroeger, maar, *honneur à tout seigneur* — met andere woorden aan den uitvinder van de belasting op het gemaal — in hetzelfde jaar vorderden de altijd vermeerderende uitgaven eene heffing van 25 opc. op het belaste lieve brood; eene belasting, hoofdzakelijk door de arbeidende klasse gedragen, want, de aanzienlijke, gevoed met roastbeaf en krachtige soepen en *andere* dranken dan *koffij à la slootwater*, of — eigen schuld (?) — met *Revalenta Arabica, eet* niet, maar *proeft* of wel *verkruimt* meestal het toen belaste brood aan den middagdisch.

In 1850 bragten grondbelasting en gemaal op, wat die middelen slechts opbrengen konden, maar de verslagenheid omtrent de sedert 1840 al toegenomen uitgaven schijnt zoo nadeelig te hebben gewerkt op de vertering, dat in dit jaar de 100 opc. op de dranken slechts *f* 140 opbragten. Hadden de lasten slagtoffers gemaakt; was de middenstand verachterd; was een groot gedeelte der arbeidende klasse vervallen tot de behoeftige, misschien tot de bedeelde? Het is waar, dat de hoofdelijke omslag, tien jaren te voren nog slechts *f* 800 vorderende, dit jaar al tot *f* 1400 was opgevoerd.

In 1859 vinden wij *zes* soorten van belasting, tegen *één enkele* soort, honderd jaren vroeger. In 1859 is de hoofdelijke omslag circa de helft hooger, dan wij dien veertig jaren vroeger vinden uitgetrokken. Het gedistilleerd heeft, bij vermeerdering van alle andere inkomsten, eene nooit gekende laagte bereikt, en is namelijk van *f* 400 in 1830 tot *f* 120 afgedaald.

De jaarlijksche of tienjaarlijksche vermeerdering van lasten was, sedert het jaar, waarmede wij onze opgaaf beginnen, nog al aanzienlijk; maar 1860 spant de kroon!!! In 1763 besteedde men aan de beide genoemde administratiën gezamenlijk *f* 2672.83. In 1859 bedragen de geraamde lasten der *gemeente alleen* *f* 3256. Men heeft in dat loopende jaar het maximum nog niet bereikt, dat de wetten toestaan.

Een jaar later — 1860 — zal er geheven worden, wat er maar te heffen is; namelijk: *de opcenten op de grondbelasting der gebouwde en ongebouwde eigendommen* en op het *personeel* tot het maximum; een *hoofdelijke omslag*, als nog nimmer werd geheven; *schoolgeld* en op nieuw *opcenten op het gedistilleerd* en eene *eigen belasting* op dat middel. Wij tellen in 1860 *elf* heffingen, tegen *één*, 100 jaren te voren, behalve de polderlasten, die wij op *f* 2580 stellen, zoodat de ingezetenen in dat jaar, behalve de rijks-belastingen, eene kapitale som van *f* 8000 zullen moeten opbrengen, verdeeld over 1700 zielen, alzoo *f* 4¾ per ziel, tegen *f* 1.95 per hoofd in 1763.

Houden de uitgaven gelijken tred, dan betalen de ingezetenen over 100 jaren, en aannemende, dat de bevolking alsdan met 200 zielen zal zijn toegenomen, *f* 13,300 's jaars — zonder de, God weet! hoe hoog opgevoerde rijksheffingen — of *f* 7 per hoofd. Dit alles zonder eenig vermeerderd — wat zeggen wij — zonder eenig noemenswaardig genot van hun geld te hebben. Als men nu weet, dat het getal dergenen, die men, met maar eenige kans om geld te zullen krijgen, in den hoofdelijken omslag aanslaat, slechts circa 160 bedraagt, en die aangeslagenen gevolgelijk ook hoofdzakelijk de overige belastingen betalen, dan blijkt daaruit, dat deze 's jaars *f* 50 per hoofd opbrengen en bovendien het Rijk hebben te voldoen.

Hadden deze contribuabelen, hadden de ingezetenen nu nog maar eenig wezenlijk genot van hun geld, dan zou men nog het stilzwijgen er over in acht nemen; maar van dat geld wordt geenszins iets besteed b. v. aan verlichting — zoo min tijdens de afwezigheid van mevrouw Luna, als tot beschaving — der gemeente, als aan eenige wandelplaats of plantsoen, aan eenig onderwerp van nijverheid, kunst of wetenschap; och neen, alles is er zoo prozaïsch mogelijk; en, wat tractementen betreft, met de grootst mogelijke vrekkigheid berekend, de hooggeplaatste ambtenaren genieten er een arbeiders-daggeld! nut noch weelde, vermaak noch genoegen kost er om zoo te zeggen een cent. Staat eenige uitgaaf in overeenstemming met het genot, met het voordeel, dat men er door hebben kan; betaalt men de waarde van dat genot, van dat voordeel, dan is er toch nog eenige oorzaak, om met zekere voldoening het geld naar de ontvangers te brengen; maar waar men, gelijk hier het geval is, zijn geld moet uitgeven aan drukloon voor allerlei staten, die het Rijk direct en indirect eischt; kosten van den burgerlijken stand moet voldoen, om zegelgeld in de schatkist te jagen; de vrije (?) kiesverrigting moet betalen, terwijl men aan den leiband van anderen loopt; kosten moet betalen van eene militie — de ergernis van alle regtgeaarde huismoeders — waarvan in hoofdzaak het Rijk, en overigens alleen de liefhebbers van het soldaatje-spelen op de paradeplaatsen, genot hebben, en welke in ons Liliputters-rijk nu en voortaan tot niets anders kan dienen, dan tot contingent om vreemde mogendheden een handje te helpen; geld moet wegwerpen — o zonde en schande! — voor eene rustende, d. i. hier niets doende, luijerende, niet bestaande en bovendien nog op het papier doorslecht georganiseerde schutterij!! waar het Rijk, zich tot commissionair verlagende, procenten eischt voor de heffing van gemeente-opcenten, en, weder niet als een gewoon commisionair of handelaar, de schade dragende, die hij aan sommige zijner kalanten lijdt, zich de geleden schade op grond- en personele belasting door de gemeente laat betalen; waar de ingezetenen, bij de wet en de onchristelijkheid der diaconiën, gedwongen om voor de — verpligte staatszorg — onderhoudskosten van bedelaars in de kolonieën en de behoeftigen en zieken *in* en *buiten* de gemeente te betalen, waardoor velen in hunne particuliere liefdadigheid worden beperkt; waar eindelijk de onnoodigste van alle onnoodige wetten — die op het onderwijs — de helft der geheele begrooting van uitgaven voor 1860 eischt, voor een onderwijs, waaraan men uit beginsel jaarlijks hoe langer zoo meer (van *f* 305 in 1820 tot *f* 736 in 1859) besteedde, en hetwelk desniettegenstaande in 1859 geene betere resultaten oplevert, dan men er in 1763 van heeft kunnen zien, en in 1860 noch betere schrijvers, lezers en rekenaars opleveren zal, dan men tot hiertoe zag, — dan vragen wij, of in vereweg de meeste plattelands-gemeenten de zoogenaamde gemeentebegrooting niet beschouwd moet worden als een appendix op de staatsbegrooting; of de plattelands-gemeentebesturen niet hoofdzakelijk hebben te werken voor het Rijk; of het niet tot bezuiniging en vereenvoudiging leiden zou, indien al dat rijks-gemeentewerk en al die rijksgemeente-heffingen, hoe eer zoo beter, door het Rijk werden overgenomen; of er bij de hedendaagsche inrigting der gemeentebesturen wel in ernst sprake kan zijn van eenige zelfstandigheid dier besturen, en of het niet hoog tijd wordt, dat de laatste tot stand kwame door overgang van het eerstgenoemde werk en heffing aan het Rijk. Nog maar een paar wetjes in den geest van de armen- en schoolwetten, en de financiële nood van sommige gemeenten, waarvan men hoogdravend, doch zonder redres, heeft hooren spreken, strekt zich over alle plattelands-gemeenten uit, en voert ze tot den staat van kennelijk onvermogen!

Wij lezen in de algemeene beschouwingen van het akademisch proefschrift van F. H. J. de Bieberstein, Leiden bij W. Sijthoff: "dat de kosten van het armwezen van *f* 11,864.29 in 1851 tot *f* 35,277.68 in 1857 geklommen zijn, als een gevolg van de wettelijke liefdadigheid". Zou het dan nu geen tijd zijn, dat de wetgevers op hunnen weg terugtraden, nu zij zien, dat die ten verderve leidt? "Met regt — leest men in de aangehaalde beschouwing — met regt vreest men de vermeerdering der uitgaven van het onderwijs; doch spoedig zal daartoe de financiële onmagt der gemeente blijken, en de nieuwe wet zal alleen in te voeren zijn, als de Regering, nadat de noodige spoorwegen zullen zijn gelegd, en als wij de Oost-Indische baten behouden, een millioen op den jaarlijkschen staat van de rijksbegrooting voor het onderwijs zal uittrekken".

Bidden wij, dat de Regering tot zoo lang de onderwijswet intrekke!! — en ondertusschen de armenwet herzie!

W. C. H.

VERGELIJKENDE STAAT

van de Inkomsten en Uitgaven der gemeente M....., over 1763—1860.

INKOMSTEN.		UITGAVEN.	
1763. *Gemeente en Polder.*		1763. *Gemeente en Polder.*	
Geheven van:		Kosten van het Gemeentebestuur	*f* 96.14
Die geen 6 morgen lands hebben, ieder *f* 4	*f* 109.—	van het Polderbestuur	" 367.52
Van de gezamenlijke eigenaars van 3175 morgen, ad 15 stuivers per morgen	" 2664.13	Onderhoud der gemeente- en polderwerken	" 1769.15
	f 2773.13		*f* 2672.81
1773. *Gemeente en Polder.*		1773. *Gemeente en Polder.*	
Geheven als in 1763	*f* 1947.13	Als in 1763	*f* 1923.—
1810. *Gemeente en Polder.*		1810. *Gemeente en Polder.*	
Geheven van 3175 morgen, ad 15 stuivers	*f* 2678.75	Kosten van het Gemeentebestuur	*f* 996.12
		van het Polderbestuur	" 315.33
		Onderhoud der gemeente- en polderwerk., enz.	" 1265.11
	f 2678.75		*f* 2576.56
1820. *Gemeente.*		1820. *Gemeente.*	
Add. cents op het deuren- en vengstergeld	*f* 481.50	Kosten van het Bestuur, onderhoudskosten, enz.	*f* 1050.—
Personele omslag	" 920.—	van Armwezen	" 100.—
Huur- en grondrenten	" 9.40	" Onderwijs	" 305.—
		Onvoorziene uitgaven	" 155.—
	f 1410.90		*f* 1610.—
Polder	" 2113.07	Polder	" 1983.16
Te zamen	*f* 3523.97	Te zamen	*f* 3593.16
1830. *Gemeente.*		1830. *Gemeente.*	
7 add. centen op de grondbelast., personeel en mobilair	*f* 729.—	Kosten van het Bestuur, onderhoudskosten, enz.	*f* 1205.05
Hoofdelijken omslag	" 810.—	van Armwezen	" 100.—
100 opc. op buit. gedist.		" Onderwijs	" 355.—
75 " " binn. "	" 00.—	Onvoorziene uitgaven	" 39.70
Huur- en grondrenten	" 46.90	Ter beschikking van de prov. autoriteit	" 207.—
	f 1985.90		*f* 1906.75
Polder	" 2612.83	Polder	" 2598.22
Te zamen	" 4597.73	Te zamen	*f* 4504.97
1840. *Gemeente.*		1840. *Gemeente.*	
7 add. centen op de grondbelasting en personeel	*f* 699.—	Kosten van het Bestuur, onderhoudskosten, enz.	*f* 1265.83
Hoofdelijken omslag	" 800.—	van Armwezen	" 444.23
100 opc. op de dranken	" 300.—	" Onderwijs	" 371.—
25 " " het gemaal	" 355.—	Onvoorziene uitgaven	" 45.—
Grondrenten	" 41.65	Ter beschikking van het prov. bestuur	" 180.—
Renten	" 74.75		*f* 2306.06
	f 2261.40		
Polder	" 1692.21	Polder	" 1699.87
Te zamen	*f* 3953.61	Te zamen	" 4005.93
1850. *Gemeente.*		1850. *Gemeente.*	
7 add. centen op de grondbelasting en personeel	*f* 675.—	Kosten van het bestuur, onderhoudskosten, enz.	*f* 1498.74
Hoofdelijken omslag	" 1490.—	van Armwezen	" 550.—
100 opc. op de dranken	" 140.—	" Onderwijs	" 480.—
25 " " het gemaal	" 475.—	Onvoorziene uitgaven	" 35.—
		Ter beschikking van het prov. bestuur	" 100.—
	f 2690.—		*f* 2573.74
Polder	" 2807.95	Polder	" 1249.16
Te zamen	" 4498.03	Te zamen	*f* 3822.90
1859. *Gemeente* (raming).		1859. *Gemeente* (raming).	
Batig slot van vorig jaar	*f* 365.56	Kosten van het bestuur	*f* 1100.—
10 opc. gebouwde eigend.	" 130.—	der gemeente-inkomst	" 226.—
5 " ongebouwde "	" 400.—	der politie	" 213.—
5-25" personeel	" 870.—	Onderh. der gemeentegebouwen	" 250.—
Hoofdelijken omslag	" 1791.—	Lasten	" 11.50
Eigen bel. gedistilleerd	" 120.—	Onderwijs	" 736.—
Leges	" 15.—	Armwezen	" 650.—
		Renten en aflossingen	" 334.—
		Onvoorziene uitgaven	" 100.—
	f 3621.56		*f* 3620.50
Polder	" 1449.71	Polder	" 1423.18
Te zamen	*f* 5071.27	Te zamen	" 5043.68
1860. *Gemeente* (raming).		1860. *Gemeente* (raming).	
Batig slot	*f* 33.20	Kosten van het bestuur, der gem., inkomsten en politie	*f* 1734.—
15 opc. gebouwde eigend.	" 150.—	Onderh. der gem. geb.	" 265.—
10 " ongeb. "	" 800.—	Lasten	" 11.50
5-25" personeel	" 860.—	Onderwijs	" 2531.—
Hoofdelijken omslag	" 2970.—	Armwezen	" 800.—
Schoolgeld	" 350.—	Renten	" 25.—
76 opc. binnenl. gedist.	" 349.—	Onvoorzien	" 100.—
48 " buitenl. "			
32 " " likeuren memorie.			
f 16.72 cig. pl. bel. bin. ged.	"		
" 15.80 " " " lik.	"		
Leges	*f* 15.—		
	f 5497.20		*f* 5466.30
Polder	" 2680.—	Polder	" 2580.—
Te zamen	*f* 8177.20	Te zamen	*f* 8046.30

KUNSTNIEUWS.

Théâtres.

— Raak mij niet aan; spreek mij niet toe! ik ben woedend, razend, omdat alle tooneeldirecteuren met het nieuwe jaar mij het hoofd op hol gebragt hebben! Op één avond tweemaal *Gijsbrecht*, twee Thomasvaêren met *nieuwjaarswenschen*, een *feestcantate*, *komieke scènes* en *Van alle markten te huis*..... Is dat nu niet verschrikkelijk? En dan nog de onderscheidene andere stukken en stukjes, als: *Zijne hoogheid Stukadoor de eerste*, *De klompen van de markiezin*, *Frankrijk en Savoije*, *Deurwaarder Lustig*, *Marton en Frontin*, *Een welopgevoed bediende*, *Mathilde*, *Christina van Rusland*, *De oude vrouw*, *De behanger*, *Het levend doode snijderpaar*, *Water en brood*, *Norma*, *het Concert van Wieniawsky*, de Séance van den magnetiseur Regazzoni..... doch halt, die is niet doorgegaan; de geneeskundige commissie vreesde, dat de Amsterdamsche bezoekers, die nu wat dommelig zijn, totaal in slaap zouden geraken, en heeft daarom afwijzend geadviseerd.

Welnu, heb ik geene reden, om uit mijn vel te springen?

Inderdaad ben ik dan ook buiten mijzelven, hetgeen juist anders niet in mijn karakter ligt; doch de laatste druppel doet den kelk overloopen.

Ik geloof, dat ik bewijzen van geduld en langmoedigheid gegeven heb. In den geheelen loop van het nu geëindigde jaar, heb ik alle voorstellingen, wederopvoeringen, debuten of rentrées bijgewoond. Van het Park naar het Leidscheplein, de Amstelstraat en de Nes; men heeft mij altoos trouw op mijn post gezien, geresigneerd, onwrikbaar, als een goed soldaat, die trouw de hem gegeven consignes opvolgt; als een muzelman, die nederig zijn hoofd voor het noodlot buigt. Alle critici zijn meer of min fatalisten.

Wilt gij de verdeeling van mijn tijd kennen? Om vijf ure precies komt het eten op tafel, doch ik heb geen tijd om te wachten tot alles compleet is. Ik begin met het eerste het beste, dat opgedragen wordt, en neem van alles wat mij voorkomt. "Haast u wat! laat mij in Godes naam niet wachten! Ik moet naar het Leidscheplein! ik moet *Gijsbrecht van Aemstel* zien, en als ik niet bij het ophalen der gordijn voor het eerste bedrijf tegenwoordig ben, mogten de heeren Tjasink en Roobol mij dat eens kwalijk nemen. Dus spoedig, of ik eet in het geheel niet; ik zal morgen of overmorgen wel eten; ik wil geene kwade vrienden worden met directeuren en consorten; die menschen zijn zoo zenuwachtig!"

Ik vlieg de kamer uit, den gang door, de stoep af met twee treden gelijk, werp mij in de vigilante, en haastig naar het Leidscheplein, de Nes, de Amstelstraat, naar het Park, als het noodig is.

Wat zie ik! Mw. van Lee speelt Klaeris van Velzen! Dat was voor mij eene tot dusverre onbekende grootheid; de Franschen zouden het noemen eene *Rachel en herbe*, waarschijnlijk ondersteund door een voornaam en invloedrijk man; wat zou men wel zeggen, indien ik haar niet applaudisseerde! En de heer Kistenmaker dan, die zoo den bode speelt! *Hij* laat ons ten minste *duidelijk* hooren, wat die bandiet, die Sparrewouwer reus, met die kuische abdis gedaan heeft. En dan de nieuwjaarswensch! Amsterdamsche jongens, petten af! Van de 14 paginas zijn er 4 in het begin en 1½ op het einde aan een *Amsterdamschen Jongen* gewijd!

— Ik vind dat juist zoo mooi niet! hoorde ik een betweter zeggen. Die dwaas heeft zeker *De zeekapitein* niet gelezen of zien spelen; anders zou hij gehoord hebben, dat men daar Amsterdamsch spreekt. Wij hooren daar: "Verzuip mij dan gerust (al) in mijn eigen vat", en "Zijn bakkes is reeds een uithangbord, dat de menschen waarschuwt van zijn zakken af te blijven". Als dat nu niet Amsterdamsch is, dan weet ik niet, waartoe dat behoort. Maar het is hier de plaats nog niet, om over de uitvoering te spreken! Komaan, criticus, mijn goede vriend, gij zijt niet voor uw vermaak uit; voorwaarts!!

En op die manier het geheele jaar door, of het koud of warm weder is, of het stortregent of sneeuwt, of het stormt, dat de schoorsteenen en boomen omvergerukt worden, of dat het zwaar mistig is, alle avonden, op denzelfden tijd ongeveer, plaats ik mij in eene onzer comedie-zalen, waar men veelal kans heeft des zomers te stikken, des winters te bevriezen.

Daar zit ik soms in een vol parterre, waar de banken hard en naauw zijn; soms in den hoek eener loge; soms op een amphithéâtre, waar men zijne knieën niet kan bergen. Daar althans is het menigwerf lastig, omdat de suppoosten dikwijls de deur openlaten, waardoor men hevig aan togt is blootgesteld, en verkoudheid, rhumatismus of borsttering kan opdoen. Het is waar, dat dit de kleine voordeelen zijn, aan dat werk verbonden.

En toch! Ik neem alle directeurs en kunstenaars, ja alle vertooners, die nu en dan door het gat in het scherm een blik in de zaal werpen, tot getuigen, dat zij nooit op mijn gelaat ontevredenheid of ongeduld gelezen hebben. Zie ik er niet altoos even vrolijk uit? Ik luister met aandacht, ik houd mij alsof ik het grootste belang in de kleinste zaken stel, ja zelfs bij stukken, die men mij sedert vijf en twintig jaar onder verschillende titels opdischt, en waarvan ik, bij de eerste woorden reeds, den geheelen loop en de ontknooping ken; ik laat mij, even lijdelijk als het schaap, dat ter slagtbank gevoerd wordt, drie honderd vijf en zestig maal per jaar dezelfde historiën vertellen, en nog eenmaal meer in de schrikkeljaren, zonder iemand, wien ook, in de rede te vallen, gelijk een welopgevoed man betaamt.

Zijn de stukken uit, en laat men mij en de anderen soms ten een ure na middernacht naar huis gaan, dan neem ik een vigilant, als het regent, wandel naar huis, als het goed weder is, terwijl ernstige overwegingen mij onderweg bezig houden, mij in mijne woning volgen, ja mijn slaap verstoren.

Ziedaar nu menschen, die inderdaad gelukkig zijn! Zij meenen een goed stuk, of mooije verzen, of eene tragedie, een drama, eene comedie of wat muziek gemaakt te hebben! Waarom zal ik hun dien waan ontnemen? Het publiek deelt immers hunne dwaling; men heeft immers geapplaudisseerd, dat de zaal dreigde in te storten! Vertooners en publiek zijn met elkander tevreden. Waarom zouden wij die harmonie verbreken? het zou immers een wreed en nutteloos werk zijn! Er zijn onverbeterlijke zondaars, die men nooit op den regten weg kan terugbrengen. Bij den val van hun werk worden zij zwak en kleinmoedig; opgeblazen door succes, zijn zij ongeneeslijk. Wij moeten die eigenliefde in haar ziekelijken toestand trouw oppassen, haar een lendekussen onder den rug, een, twee, drie zachte oorkussens onder het hoofd liggen; de gordijnen laten wij vallen, te veel licht mogt haar kwaad doen; voeden wij haar met slappe thee en een weinig bouillon! En wie weet bovendien, of die personen niet gelijk hebben? Ben ik wel op den goeden weg? Dikwijls worden sommige stukken vier of vijfmaal achtereen opgevoerd, terwijl ik reeds bij de eerste voorstelling van verveling gaapte.

— Maar als het stuk valt en begraven wordt?

— Och, dat is wat anders! Daar hebben wij onderscheidene hulpmiddelen voor: zij worden met schoone phrasen ingebalsemd, en krijgen de beste lijkkoets, met veertien dragers en voorgangers. Houden zij zich daarna niet rustig, dan troost men hen met het vooruitzigt, dat welligt eerst over eenige eeuwen het werkelijk schoone van hun werk zal geapprecieerd worden.

Maar wat doet dat alles ter zake? — Wij voor ons vinden reeds onze belooning, wanneer wij in den loop van een jaar slechts een enkel goed stuk te zien en te hooren krijgen; een enkele straal van genie geeft ons weder moed en kracht, om onze taak voort te zetten. Het is onze pligt, daarnaar te zoeken, en, zoo lang er nog een druppel olie in de lamp van onze lantaarn is, zullen wij trachten, dien pligt te vervullen.

Stads Schouwburg. Een aangenaam schouwspel was het, de zaal, ofschoon wel niet zóó opgevuld met menschen, als vroeger wel eens het geval was, zoo goed bezet te vinden. De balcons waren totaal, de loges bijna ledig, maar daar boven en in den bak wemelde het van toeschouwers, die gekomen waren om *Gijsbrecht van Aemstel* te zien; op de bovenste galerij verdrong men elkander en men zag niets dan eene massa opeengestapelde hoofden. Ook het amphithéâtre was zoodanig bevolkt, dat wij er met moeite een plaatsje vonden. De titelrol werd den eersten avond door den heer Roobol zeer verdienstelijk, den tweeden, waarvan wij speciaal hier spreken, door den heer Veltman vervuld. Badeloch werd den eersten avond door Mw. van Ollefen-da-Silva, den tweeden door Mw. Thiensma-Rinkes voorgesteld. Behalve de heer Vink, die beide avonden voor Vosmeer de Spie, de heer Morin, die voor de Portier, de heer Tjasink, die voor den Bisschop van Utrecht speelde, waren alle rollen door anderen bij afwisseling bezet. Waarom dat gebruik blijft bestaan, verklaren wij niet zeer juist te begrijpen. In het algemeen hebben alle vertooners, met uitzondering van enkele oogenblikken, waarin zij van hunne resp. rollen minder doordrongen waren en waarvan wij met een paar woorden zullen spreken, de hun geschonken toejuichingen ten volle verdiend; zij hebben allen hun best gedaan.

Het is ruim twee honderd jaar geleden, dat Vondel dit treurspel schreef; en dat de menschen sedert veel in beschaving zijn toegenomen, bleek uit de houding en gebaren van die menschen, die ons hier als edellieden van dien tijd gepresenteerd werden. Wij hebben ons Gijsbrecht altoos voorgesteld als een man, die, nu en dan aan zijn overkropten boezem lucht gevende en door zijn gevoel medegesleept wordende, al het hem omringende vergeet en, even als stond hij alleen en onopgemerkt, zijn hart uitstort, en..... doch wij moeten dat niet goed begrepen hebben; althans de Gijsbrecht van dien avond deed wel degelijk zijn best om opgemerkt te worden, en op dat punt heeft hij zekerlijk zijn doel bereikt.

Nadat Arend van Amstel door vreeselijke bewegingen en benaauwde gezigten de edele Badeloch angst en schrik op het lijf had gejaagd, werd het: "Waar werd oprechter trouw", enz. door Mej. van Lee vrij wel uitgesproken. Jammer echter, dat men er niet toe kan overgaan, om al die reijen, die dan toch eigenlijk niet tot de dramatische handeling behooren, door een onzigtbaar koor te laten zingen. Dat zou een veel beteren indruk maken.

Nog een woord aan den Gijsbrecht van den tweeden avond. Hij kweet zich vrij wel, toen hij ons den vervolgden held met mannenernst, den teederen echtgenoot, den bezorgden vader, met zieleang

heer Snitsler speelden hunne respectieve kleine rollen zeer verdienstelijk.

Grand Théâtre des Variétés, IN DE AMSTELSTRAAT. In dit locaal zagen wij met veel succes opvoeren: *Van alle markten thuis, of een ambulant tooneelgezelschap*, vaudeville in 4 afdeelingen, naar het Fransch van Dumanoir en Clairville, door den heer Rosier Faassen, 1sten komiek van dezen schouwburg. — Een zeer geestig stuk, dat wij, zoo wij ons niet vergissen, op hetzelfde tooneel, in vroeger tijd, door het Duitsche gezelschap, onder den titel: *Theatralischer Unsinn*, zagen opvoeren. — Het stuk bezit ruimschoots de elementen om den lachlust op te wekken, terwijl de parodie soms zeer scherp is, en menig liefhebberij-tooneelspeler er als in een spiegel zijn beeld kan herkennen. De uitvoering was zeer goed; vooral muntten uit Mw. van der Finck, wier spel vooral in de parodie op het treurspel goed bestudeerd scheen, en van wie wij wenschen, dat zij ons nog eenmaal in het ongeparodieerde treurspel zoo veel blijken van studie moge doen zien; de heer Faassen, die en door zijn spel, en door zijne geestige coupletten den toeschouwers de lever deed schudden en uitbundig werd toegejuicht, en de heer Grader, die ons toescheen zeer op zijne plaats te zijn; terwijl de heeren Oosterhof en van den Berg niet vrij van overdrijving waren. Mw. Ternuste vervulde hare rol niet kwaad, en de heeren B. van Lier en Eger bevielen ons in hunne respectieve rollen zeer goed. — Wij twijfelen niet of dit stuk zal nog menigmaal den lachlust der schouwburg-bezoekers opwekken, even als dit in der tijd *De lustige vagebonden* hebben gedaan. — De Nieuwjaarswensch, door Mw. van Lier voorgedragen, werd met zeer veel bijval begroet, en de tombola deed bijzonder genoegen.

Aanstaanden Woensdag-avond, 11 dezer, zal in dit locaal eene voorstelling plaats hebben ter benefice van Mw. van Lier, onder medewerking van den heer Victor Driessens, eersten tooneelspeler der koninklijke Zuid-Hollandsche tooneelisten. Bij die gelegenheid zal worden opgevoerd het tooneelspel *Paillas*, waarin de rol van Magdalena door de beneficiante, en de titelrol door den heer Driessens zal worden vervuld. Wij houden ons overtuigd van eene talrijke opkomst des publieks, daartoe aangespoord door het verlangen, om zoowel der verdienstelijke beneficiante een blijk van symphatie te geven, als het genot te smaken, dat, naast de hare, ook de hier ter stede erkende talenten des heeren Driessens den tooneelminnaren beloven.

Liedertafel Euterpe. Door deze liedertafel werden gisteren, in hare jaarlijksche groote uitvoering met introductie, voor een zeer talrijk en uitgelezen publiek, de volgende stukken voorgedragen: „Hymne" van J. A. van Eyken; „Ossiangl" van G. A. Heinze; „im Maien!" van R. Hol; „die Welt ist so schön!" van C. L. Fischer; „Türkisches Schenkenlied" van F. Mendelssohn; „der Morgen" van G. A. Heinze; „Lied und Scène aus der Oper-Templer und Jüdin" van H. Marschner; „im Walde" van C. A. Bertelsmann, en „Frühlingstänze" van G. A. Heinze; terwijl als solos gezongen werden: Aria voor Bas uit de „Jahreszeiten" van J. Haydn; „Abschiedslied der zugvögel", duo voor twee tenoren van F. Mendelssohn, en Aria voor tenor uit het „Stabat mater" van Rossini. Het tweede deel van dit goed zamengesteld programma werd opgeluisterd door „Variations brillantes pour le Violon" van Jansa, voorgedragen door onzen gunstig bekenden stadgenoot J. R. Merlen, wiens zuiver en geacheveerd spel allen in verrukking bragt. De uitvoering der koren en solos overtrof in vele opzigten de verwachting, en wij weten waarlijk niet aan welke der voorgedragen stukken wij den voorrang moeten geven; allen werden *con amore* gezongen, en zelden hoorden wij eene liedertafel de overgangen van *fortissimo* tot *pianissimo* en omgekeerd zoo meesterlijk voordragen, als dit gisteren avond in Euterpe het geval was. Ons bestek gedoogt niet in eene beoordeeling der stukken zelven te treden; wij laten dit aan meer bevoegden over; alleen zij hier nog aangemerkt, dat de nieuwste compositie van den onvermoeiden maëstro Heinze: „Frühlingstänze", zoowel wat opvatting als stijl betreft, allerliefst is en weldra burgerregt in alle liedertafels zal verkrijgen. Wij wenschen den heer Heinze geluk met de vorderingen, welke Euterpe onder zijne bekwame leiding maakt, en de nieuwe lauweren, weder door haar ingeoogst.

Vermits het einde (het VOLTOOIDE) het werk bekroont, besluiten wij ons overzigt van heden ook met een vlugtigen terugblik 1°. op het afscheids-concert, Woensdag-avond 11. door den heer Wieniawski, onder medewerking van mevrouw Rosa de Vries en den heer Danieli, in de **Parkzaal** gegeven; 2°. op de jongste voorstellingen van Bellinis *Norma* in den stads-schouwburg, als de volmaaktste kunstgenietingen, die wij ooit hebben gesmaakt.

Ons verslag van het concert, dat in ieder opzigt het schoone evenbeeld van het voorlaatste was, zou gewis welsprekender zijn, wanneer het niet van onze pen alleen uitging, maar van de gezamenlijke bevoegde kunstregters, die het voorregt mogten smaken, het bij te wonen, omdat het met mogelijk is, in weinige regelen, het magische effect te schilderen, dat de beroemdste der contemporaine viool-virtuosen op zijne hoorders maakt.

Kimers, wat zullen wij zeggen van die stoutheid, die koenheid, die kunstmatige grepen door alle posities onder elkander, die zekerheid, die vaardigheid, welke eenen onafgebroken stroom van tonen schept, met eene onbegrijpelijke snelheid, die het scherpste oor evenmin kan onderscheiden, als het geoefendste oog in staat is eene leemte te ontdekken in den vuurcirkel, dien de spelende knaap met een brandenden zwavelstok beschrijft.

Met één woord, Wieniawski kan slechts gehoord en bewonderd, niet beschreven worden!

En ditzelfde kunnen wij ook slechts van Mevr. Rosa de Vries, deze lyrische zangeres *par excellence*, zeggen. Wie immers zou den indruk kunnen teruggeven, dien het door deze rijke vocale organisatie voorgedragen Cavatina uit *Semiramide*, met een zeldzaam brio, en het *Schweizer Echo-lied* met eene ongekende stoutheid van rijke vocalisen gevarieerd, op het geëlectriseerde auditorium gemaakt heeft, zoodat zij, even als de maëstro, met geheele salvos van sympathische bravos werd bestormd en de *rappels*, de *fueros* en *da capos* van het enthousiastische publiek bijna onbescheiden dreigden te worden, ofschoon Mevr. de Vries met welwillendheid het schoone *canzonetta* herhaalde, en de heer Wieniawski aan het publiek nog zijn lieveling, *Le carneval de Venise*, ten beste gaf.

De heer Danieli mogt evenens en volverdiend in de bijvalsbetuigingen van den genotrijken avond deelen. Zijne aria uit *La favorite* werd met even veel kracht als zoete welluidendheid en onberispelijke zuiverheid door hem gezongen. Zoowel hier als ginds (de *Italiaansche Opera* in den *Stads-Schouwburg*), waar voor ons, gedurende den winter, *die Citronen blühen*, vormt overigens onze prima donna de schoonste roos van dezen heerlijken kunsthof. In de geliefkoosde opera *Norma* ontwikkelde zij, als zoodanig, èn als volleerde zangeres èn als bekwame actrice, de verrukkendste schoonheden voor oor en hart.

Wij mogen echter niet onvermeld laten, dat ook de overige bloemen in dezen lusthof der Muzen de perken waardig versieren.

Mejufvrouw Incli is, als de bevallige Adalgisa, de waardige secondante van Mevr. Rosa de Vries. Zoowel in haar *air d'entrée* als in het schoone duo met Norma, spreidde zij telkens zoo veel talent ten toon, dat zij zich, even als de heer Danieli (Pollion) in levendige blijken van goedkeuring mogt verheugen.

Na deze hulde aan de hoofdelementen, en eene bijzondere aan het orchest, en zijn uitstekenden directeur, den heer Nicolo Bazzi, te hebben gebragt, kunnen wij kort zijn. De secundaire talenten, aan dit personeel verbonden, nook de koren, gaven stof tot lof.

Overigens trekt de opera *Norma* de gewone [illegible] eene ontzaggelijke menigte, die reeds uren voor [illegible] onafzienbare queue vormt, naar den schouwburg, maar daaronder ook een *public d'élite*, dat loges en balcons bijna overvult.

Immers, even als de dames, houden wij ons, gedurende de entreactes, nu en dan gaarne met het inventariseren in de zaal bezig, doch niet van de toiletten, maar van de personen zelven; en met genoegen zien wij steeds, dat het beschaafde Amsterdam in zijne verschillende klassen door eene talrijke opkomst en eene warme belangstelling ook ditmaal toont, dat het echte kunst naar waarde weet te schatten!

VERSCHEIDENHEDEN.

In de *„curieuse en voorsekere prophetiën, die cours zullen hebben voor eene Eeuwe*, beginnende met het jaar 1801, tot het jaar 1900, door THOMAS-JOSEPHUS MOULT, geboortig van Napels, Astrologant en Philosoph, vertaald uit het Italiaansch," treft men het volgende aan voor het jaar 1860:

Generale voorzeggingen: De lente dezes jaars zal koud en weinig voordeelig zijn.

De zomer zal vochtig en tegenstrijdig aan vele dingen zijn, hetgeen zal beteekenen, dat de vruchten niet stillen wezen.

De herfst zeer koud en vochtig, en zal slechten gang maken.

In den winter zal het zeer schoone koude maken.

Maar in dit jaar het koren [illegible] van kleine aankomste zijn, en hij, die ze zal bewaren, [illegible] doen.

Het zal goed zijn wijn te koopen in den zomer, want hij zal in prijs vermeerderen door de slechte aankomst in den oogst, en hij zeer schaarsch en duur zijn.

Bijzondere voorzeggingen: EEN GROOTE PRINS ZAL OP DEN TROON KLIMMEN.

GROOTE OORLOG TUSSCHEN DE VORSTEN VAN HET CHRISTENDOM.

Groot verraad ontdekt.

Mädler en andere sterrekundigen beweren, dat de Alcyone, de schitterendste ster van de Plejaden, de centraal-zon der wereld is, dewijl haar licht het helderste en hare massa 117,400,000 maal grooter dan de zon is.

De laatste gebruikt 18,200,000 jaren om eenmaal rondom de Alcyone te loopen.

Deze is zoo ver van de aarde verwijderd, dat haar licht, ondanks zijne helderheid, 527 jaren noodig heeft om tot ons te komen.

De Spaansche generaals in Marokko.

Niemand weet, hoe lang het kanongebulder in Noordwestelijk Afrika nog zal duren. Of en in hoeverre die oorlog in de geschiedenis van Europa zal ingrijpen, zal slechts afhangen van het resultaat van den strijd, dien de Spanjaarden in Marokko zijn begonnen. Men moge zeggen, wat men wil, Gibraltar is de ware Gordiaansche knoop. Die rots is iederen Spanjaard, van den grande tot den bedelaar, van den grijsaard tot den jongeling, een doorn in het oog.

Er zijn ongeveer 45,000 Spanjaarden naar gene zijde van de straat van Gibraltar gezonden, om door geweld van wapenen voldoening te vorderen voor de langdurige en vele beleedigingen, welke op diplomatieke wijze niet konden uit den weg worden geruimd. Het opperbevel van die 45,000 man der Spaansche keurtroepen is aan mannen toevertrouwd, die meermalen getoond hebben, die taak volkomen waardig te zijn.

De opperbevelhebber, de eigenlijke ziel van de geheele onderneming, is de minister van oorlog en president van den ministerraad, maarschalk don Leopoldo O'Donnell, graaf van Luchena.

O'Donnell is een lang, deftig, 56jarig man van hoogst innemend voorkomen. Hij is kalm en bedaard, terwijl in zijne blaauwe oogen zachtheid en tevens ernst ligt opgesloten. Hij begon zijne militaire loopbaan bij de koninklijke garde en was, bij het uitbreken van den Carlistischen oorlog kapitein bij het 3de regiment infanterie der garde. Toen reeds hield men hem voor een zeer bekwaam krijgsman, van wien generaal Espanna zeide, dat hij de kundigste officier der geheele garde was. Door zijne onderhoorigen werd hij zeer bemind en door zijne chefs geacht; voor zijne compagnie zorgde hij als een vader. Terwijl zijne kameraden met allerlei nietswaardige zaken hun tijd doodden, hield O'Donnell zich bezig met de studie der oude en nieuwe aardrijkskunde. Ofschoon zijn vader en zijne broeders tot de vurigste Carlisten behoorden en twee dezer laatsten, don Juan en don Carlos, als zoodanig op het veld van eer den dood hadden gevonden, zoo bleef don Leopoldo met hart en ziel de zaak van koningin Christina toegedaan, en heeft dit gedurende den geheelen duur van den burgeroorlog volgehouden. Door persoonlijke dapperheid, doch voorzigtigheid en een zorgvuldig commando over de hem toevertrouwde krijgsmagt regtvaardigde hij het in hem gestelde vertrouwen en werd telkens in graad verhoogd. Op het einde van den oorlog was hij reeds tot luitenant-generaal geavanceerd en werd, wegens een schitterend wapenfeit bij Luchena, waardoor de magt der Carlisten in het zuidwestelijk gedeelte van Spanje voor altijd werd vernietigd, tot den graventitel verheven. Van alle generaals van koningin Christina, ontwikkelde O'Donnell, benevens general Ova, gedurende den geheelen oorlogen den meesten strategische kundigheden. Alleen aan die beide generaals heeft de koningin de overwinningen bij San Sebastian en Anduain te danken, ofschoon beide legers met onvermoeidheid en de grootste dapperheid vochten.

Het scheelde toen weinig, of O'Donnell had den vijandelijken opperbevelhebber don Carlos, te Tolosa gevangen genomen.

Na het einde van den burgeroorlog werden de vele en goede diensten, welke generaal O'Donnel aan de koningin had bewezen, met den invloedrijken post van generaal-kapitein (stedehouder) van Cuba beloond. De Engelschen beschuldigen hem, dat hij van deze betrekking heeft gebruik gemaakt om zich zelven te verrijken. Het is zeer wel mogelijk, dat hij dit heeft gedaan, doch, hoe verkeerd ook, heeft hij hierin niets anders verrigt, dan al zijne voorgangers. Cuba zal, zoo lang het aan Spanje toebehoort, steeds een dergelijk lot hebben te verduren. De betrekking van generaal-kapitein is de hoogste gunst, die men kan ontvangen; zij is de eenige sinecure, die den Spaanschen generaals overblijft, en wordt door hen als eene melkkoe beschouwd; ieder Spanjaard weet dit. Een generaal, die, na een paar jaar die betrekking te hebben bekleed, arm terugkeert, wordt als een onpraktisch mensch beschouwd, en men zou hem zelfs zijne eerlijkheid verwijten; men zou hem een ezel noemen, die voor eene met hooi beladen ruif had gestaan, en niet had willen toehappen.

Van Cuba teruggekeerd, werd hij benoemd tot inspecteur-generaal der infanterie, welke betrekking eene der invloedrijkste in geheel Spanje is, ofschoon zij met vele moeijelijkheden gepaard gaat; de inspecteur-generaal toch is steeds met den minister van oorlog in verschil en geraakt gewoonlijk met dezen, al ware hij zijn grootsten vriend, in vijandschap. Dit was ook het geval met O'Donnell tegenover den minister Espartero. Van dien tijd af bekleedde hij steeds de hoogste betrekkingen en bij allen overlaadde hij zich met roem.

Dit is eene korte levens- en karakterschets van den generaal, die het opperbevel bij den Marokkaanschen oorlog op zich heeft genomen, den moeijelijksten post, welke hij wellig ooit heeft bekleed. O'Donnell is aan vermoeijenissen en ontberingen gewend; hij is volhardend en tegen alles gehard. Dit maakt, dat officier en soldaat in hem [illegible] opperbevelhebber volgen, en steeds op den goeden uitslag vertrouwen van zijne voorzigtigheid en voorzorg. Het leger zal strijden als een leeuw, waar hij het bevel voert; de herinnering aan zijne roemrijke daden doet hen dapper zijn en voert hen tot de overwinning. De soldaat, die zich in zijne dienst dapper betoont, wordt door hem goed beloond en dit wil bij den Spanjaard veel zeggen. De Spaansche soldaat beschouwt zich niet als kanonvoeder; in het Spaansche leger dienen vele generaals, die als soldaat hunne militaire loopbaan zijn begonnen.

De onderbevelhebber van het Spaansche legercorps in Marokko is generaal Galeano. Van dien veldheer is over het algemeen weinig goeds te zeggen; hij is de broeder van den opperkamerheer der koningin, graaf de Casa Valencia. Vóór den burgeroorlog was hij officier bij de ruiterij der garde en eerst na den dood van Zumalacarregui was hij in dienst van don Carlos. Bij den eersten veldslag van Arlaban op den 14den Januarij 1836 voerde hij het bevel over een escadron; hij gedroeg zich echter hoogst onvoorzigtig en laf bij deze gelegenheid, zoodat generaal Equia hem deswegen openlijk berispte en hem bedreigde voor een krijgsraad te zullen roepen. Galeano vlugtte naar Frankrijk en bleef daar tot na het verdrag van Bergara. Nadat zijn broeder voor hem eene amnestie had verkregen, keerde hij naar Spanje terug en werd majoor bij een regiment cavallerie. In het jaar 1850 was hij generaal. Overigens is hij een zachtzinnig mensch, die zeer op zijn gemak is gesteld en van een goed leven houdt. De vermoeijenissen in Afrika zullen hem niet erg bevallen en het nietsdoende leven in Madrid was veel beter naar zijn zin. Militaire kundigheden bezit hij niet; zijne geestelijke beschaving is slechts oppervlakkig, zoo als dit bij de meeste Spaansche officieren van het tijdperk der regering van Ferdinand VII het geval is. O'Donnell is gedwongen geworden, dien man eene betrekking bij de Marokkaansche expeditie te geven, daar graaf de Casa Valencia bij de koningin zeer gezien is en tot de invloedrijkste mannen van geheel Spanje behoort.

Een ander generaal, wien het bevel over het tweede legercorps is toevertrouwd, is generaal Prim. Over dezen krijgsman is reeds vroeger in de dagbladen veel gesproken. Generaal Prim is een Catalonië en was tot aan het uitbreken van den burgeroorlog student. Bij den opstand tegen Espartero, welke diens val veroorzaakte, vereenigde hij het eerst den naam Prim. Hij voerde het bevel over een corps vrijwilligers, sloeg de aanhangers van Espartero en werd toen ter belooning door koningin Christina tot generaal bevorderd en tot graaf van Reus verheven. Prim is een wetenschappelijk gevormd mensch, met geheel zijn hart soldaat, hij is dapper, volhardend en bezit veel doorzigt. Hij is echter wat opvliegend, een dolkop in den volsten zin des woords; zijn militair optreden herinnert aan don Quixote. De soldaten beminnen, doch de vrouwen en meisjes [illegible] hem. Prim zal zijn legercorps goed aanvoeren [illegible]

De bevelhebber van het derde legercorps [illegible] vroeger heette hij Ros de las Olivas, en was tot aan het jaar 1833 tweede luitenant bij het eerste garderegiment; met Calderon, Lope de Vega, Cervantes en Mureto was hij beter bekend dan met Plutarchus en Caesar; hij heeft zich meer met de dichtkunst opgehouden, en maakt zelfs verzen, die vrij slecht zijn, dan met de krijgskunst. Hij bezit eene grenslooze eergierigheid en treedt voor geene intrigues terug, om dengene te doen vallen, die hem in den weg staat. Voor de liberale ministers is hij zeer gevaarlijk, wanneer hij meent door hen achteruitgezet te zijn. Gedurende den burgeroorlog werd zijn naam nooit genoemd, en militaire heldendaden zijn niet van hem bekend. Eerst na den val van Espartero hebben de dagbladen gewag van hem gemaakt. Als generaal der provincie Burgos heeft hij zich meer belagchelijk gemaakt dan verdienste verworven. Bij de vervolging van den Carlistischen aanvoerder El Estudiante legde hij zoo weinig militair doorzigt aan den dag en was zoo zorgeloos en nalatig, dat hij bijna in handen van hen was gevallen, die hij vervolgde en op wiens hoofd hij een prijs van 20,000 realen had gesteld. El Estudiante wreekte zich hierover door den generaal bespottelijk te maken en op diens hoofd slechts een prijs van 200 realen te stellen. Nog heden lacht men in Spanje over dit geval.

De publieke opinie in Spanje beweert, dat generaal Ros zijne generaalsepauletten te danken heeft aan vrouwelijken invloed. Eerst na zijn huwelijk klom hij van graad tot graad en werd van luitenant-generaal tot senator bevorderd. Deze laatste betrekking is geheel geschikt voor zijn karakter, want daarin kan hij in de kamer zijne luim volkomen volgen en de ministers naar zijne hand zetten, wanneer deze niet willen, wat hij wil. Espartero, Narvaez, Murillo hebben dit genoegzaam ondervonden. Generaal Ros houdt zich zelven voor den eersten politicus en boven alles geschikt om het land te regeren. Aan alle opstanden had hij deel en de wereld behoeft zich derhalve niet te verwonderen hem naast O'Donnell te zien. De vriendschap tusschen hen is bovendien niet zeer groot meer, en O'Donnell heeft hem niet zonder grond uit Spanje verwijderd. Het eenige prijzenswaardige bij generaal Ros de Olana is zijne bestrenge regtvaardigheid; ofschoon niet rijk, zoo maakte hij als luitenant zelfs nimmer schulden en zette toen reeds de tering naar de nering. Deze karaktertrek is overigens, op weinige uitzonderingen na, allen Spaanschen officieren eigen; zij zijn ware ridders der armoede en hebben weinig behoeften. Slempartijen, dineurs en koffijhuisloopen vindt men bij hen weinig en ook de regering nadigt hen niet tot groote verteringen aan [illegible]

Even spaarzaam als de officier is ook de soldaat. Deze verduurt koude en hitte, honger en dorst zonder morren, wanneer slechts de bevelhebber zich zijn vertrouwen en liefd eheeft weten te verwerven; evenwel *spreken* zoowel soldaat als officier gaarne van lekker eten en drinken en pogchen zij steeds op hunne groote verteringen.

De aanstaande gebeurtenissen zullen toonen, in hoe verre de karakterschets van genoemde generaals overeenkomt met hunne wapenfeiten in Marokko.

De beetwortel-suiker-fabriekatie in het Tolverbond tegenover het verbruik van vreemde koloniaal-suiker en den accijns.

Het Pruissische voorstel aan de algemeene tolconferentie in de hierboven genoemde aangelegenheid deed, zoo als bekend is, voor eenige maanden de dubbele vraag ontstaan:

1. of de beetwortel-suiker-industrie niet, door het toestaan van vergoedingen voor betaalde belastingen bij den uitvoer, te ondersteunen zou zijn.
2. of en tot welk bedrag het inkomende regt van vreemde ruwe en losse suiker verminderd zou kunnen worden.

De wet van 26 Mei 1858 stelt als eerste grondslag:

„dat de binnenlandsche nijverheid, door eene billijke belasting van den buitenlandschen handel en het verbruik van vreemde waren, moet ondersteund worden" en de overeenkomst onder de tolstaten

9 Mei 1841
wegens de belasting op beetwortelsuiker van ——————— geeft
4 April 1853

dezen grondslag, in zijne aanwending op de suiker-industrie en handel, naauwkeurig aan in art. 2*a*, luidende aldus: dat de belasting op de beetwortel-suiker der vereenigde landen, tegenover de inkomende regten van de buitenlandsche suiker, steeds zooveel lager gesteld moet worden als noodig kan zijn, om de inlandsche fabriekatie genoegzaam te beschermen, zonder tevens de concurrentie van de buitenlandsche suiker, op eene voor de inkomsten van den bond of het belang der verbruikers gevaarlijke wijze, te beperken.

Dienovereenkomstig werd, nadat de Pruissische regering reeds, bij verordening van 21 Maart 1840, de sedert 1835 in het tolverbond voor goed bestaande beetwortel-suiker-industrie met eene zoogenaamde belasting van 5 sbg. per centner ruwe suiker, of 3 th. per centner ruwe beetwortel, had bezwaard, een inkomend regt op de beetwortel ingevoerd, dat

van 1 Sept.	1841	—1844	per ctr. ruwe beetwortel	6 th.
„ 1 „	1844	—1847	„ „ „ „	1½ sbg.
„ 1 „	1847	—1848	„ „ „ „	1½ „
„ 1 „	1848	—1850	„ „ „ „	1½ „
„ 1 „	1850	—1853	„ „ „ „	3 „
„ 1 „	1853	—1855	„ „ „ „	6 „
„ 1 „	1855	—1857	„ „ „ „	6 „
„ 1 „	1857	—1858	„ e „	6 „

bedroeg en van 1 Sept. 1858 tot nu 7½ sbg. per ctr. bedraagt. Tot 1853 werd bij de wet aangenomen, dat tot fabriekatie van 1 ctr. ruwe suiker, 20 ctr. ruwe beetwortel noodig was; sedert heeft de tol-administratie de verhouding op 15: 1 en vervolgens op 12½: 1 teruggebragt, en, na de bedoelde ministeriële bepaling van 18 Junij, zich zelfs geneigd betoond de verhouding van 11: 1 aan te nemen. De belasting per centner ruwe beetwortel-suiker wordt dus als volgt berekend:

in 1841—44	op	10	sbg.
„ 1844—50	„	1	rth.
„ 1850—53	„	2	„
„ 1853—58	„	3	„
„ 1858——	„	3⅛	„ resp. 3⅛ rth.

Koloniale ruwe suiker voor inlandsche raffinaderijen werd daarentegen met 5 rth. per ctr. belast.

Hoe zeer dit verschil de beetwortel-industrie ondersteunde en de verwerking van buitenlandsche suiker belemmerde, blijkt uit de onafgebroken toename van het beetwortel-verbruik. In het tolverbond werden van ruwe suiker bij de belasting aangegeven in:

1841—42	5,064,287	ctr. beetw. en daaruit voortgebr.	253,214 ctr.
1842—43	2,491,603	„ „ „ „ „	124,580 „
1843—44	4,326,391	„ „ „ „ „	216,319 „
1844—45	3,893,859	„ „ „ „ „	194,692 „
1845—46	4,445,092	„ „ „ „ „	222,254 „
1846—47	5,633,848	„ „ „ „ „	281,692 „
1847—48	7,676,772	„ „ „ „ „	383,838 „
1848—49	9,896,864	„ „ „ „ „	494,843 „
1849—50	11,525,677	„ „ „ „ „	576,283 „
1850—51	18,381,141	„ „ „ „ „	919,070 „
1852—53	21,716,096	„ „ „ „ „	1.085,854 „
1853—54	18,469,889	„ „ „ „ „	1,231,326 „
1854—55	19,188,102	„ „ „ „ „	1,279,226 „
1855—56	21,839,799	„ „ „ „ „	1,455,986 „
1856—57	27,551,208	„ „ „ „ „	1,836,747 „
1857—58	28,915,207	„ „ „ „ „	1,927,680 „

In gelijke mate nam het getal fabrieken toe en in 1858 ontstonden er in het tolverbond weder 12 nieuwe (8 in Pruissen) terwijl slechts 1 (in Baden) ophield. In Pruissen steeg het cijfer van 5 in 1835 op 221 in 1858, en in het tolverbond van 21 in 1836 op 257 in 1858.

Ook de productie in het belangrijke tijdvak van 1 Sept. tot einde December vermeerderde weder van 15,984,320 ctr. beetwortel en 1,065,620 ctr. ruwe suiker in 1857 op 19,322,076 ctr. beetwortel en 1,288,138 ctr. ruwe suiker in 1858, dus 3,337,756 ctr. beetwortel en 222,517 ctr. ruwe suiker meer, of grooter, als de geheele suikerproductie van het jaar 1845—46.

Met de toenemende vermeerdering van het verbruik van de beetwortel-suiker verminderde op gelijken voet de invoer van koloniale suiker, bestemd voor de binnenlandsche raffinaderijen, terwijl die in 1845 nog 1,408,556 ctr. bedroeg, daalde hij:

in 1846	op	1,358,648	ctr.	in 1853 op	774,858 ctr.
„ 1847	„	1,410,710	„	„ 1854 „	746,645 „
„ 1848	„	1,284,560	„	„ 1855 „	908,072 „
„ 1849	„	1,211,216	„	„ 1856 „	697,636 „
„ 1850	„	1,051.365	„	„ 1857 „	339,743 „
„ 1851	„	779,476	„	„ 1858 „	526,631 „
„ 1852	„	801,725	„		

Terwijl dus de beetwortel-suiker-productie thans reeds den invoer van koloniale suiker van 1845 ten volle met ¾ overtroffen heeft, is van den anderen kant de invoer van koloniale suiker tot de hoeveelheid der in het jaar 1848/49 geproduceerde beetwortel-suiker gedaald.

Het groote voordeel, dat de vaderlandsche nijverheid, onder den steun van de hooge ink. regten van koloniale suiker, is ten deel gevallen, zal later blijken.

En toch was de koloniale suiker weder in zoo verre boven de beetwortel-suiker begunstigd, dat zij bij den uitvoer eene tolteruggave genoot, die tot 1 Jan. 1857, 7 rth. per ctr., tot 1 Oct. 1851, 6 rth. 20 sbg., tot 1 Febr. 1854, 6 rth. 10 sbg. per ctr. bedroeg, en sedert dien datum 6 rth. beloopt, terwijl de beetwortel-suiker zich niet in eene accijnsvergoeding kon verheugen en daardoor zeker van de concurrentie in het buitenland uitgesloten was. Evenwel was de uitvoer gering in verhouding tot het suikerverbruik in het binnenland.

Zij beliep in;

1847	ca.	147,700 ctr.
1851	„	117,900 „
1852	„	105,600 „
1857	„	110,500 „

en het verbruik is in:

	Kolon. ruwe suiker.		beetw. ruwe suiker.
1847	ca. 1,263,000	ctr. en	281,000
1851	„ 661,000	„ „	700,000
1852	„ 696,000	„ „	919,000
1853	„ 628,000	„ „	1,085,000
1855	„ 768,000	„ „	1,279,000
1856	„ 483,000	„ „	1,455,000
1857	„ 229,000	„ „	1,836,000

(Slot volgt).

IJzermarkt te Glasgow.

1859.

In den loop van dit jaar waren de fluctuatiën in de prijzen van ruw ijzer veel belangrijker dan in het voorgaande. De laagste cours 47/- voor gemengde Nos. op ceel werd op 27 Mei en de hoogste 58/9 in het laatst van December besteed. De gemiddelde prijs van het geheele jaar is 51/9, dus 2/8 lager dan die van 1858.

De productie is dit jaar met ca. 30,000 ton verminderd, terwijl er iets meer, ca. 3,000 ton, dan in het vorige jaar verscheept werd. De grootste vraag voor export bestond weder voor Engeland, waarheen ca. 22,500 ton meer geëxpedieerd werden, terwijl in den uitvoer naar buitenlandsche havens eene vermindering bestaat van ca. 20,000 ton. In deze vermindering deelen voornamelijk Duitschland, Holland (voor den Rijn) Spanje en Italië, terwijl de Vereen. Staten eene belangrijke hoeveelheid meer hebben genomen, namelijk 85,287 ton tegen slechts 51,617 ton in 1858.

Als een bijzonder gunstig teeken kan worden aangevoerd, dat in dit jaar het verbruik in onze gieterijen en walsmolens met ca. 70,000 ton is vermeerderd. Hiervan hebben de walsmolens die steeds zeer druk werk hadden, een groot aandeel, ofschoon onze fabrieken hunnen prijs bijna niets hebben veranderd, terwijl in Wallis en Staffordshire eene merkelijke daling plaats vond. Dit alles bewijst, dat de verbruikers tot de overtuiging gekomen zijn, dat ons fabriekaat, zelfs bij hooger prijzen, wegens zijne goede qualiteit, de voorkeur verdient.

Men verwacht in het begin van het aanstaande jaar eene prijsverhooging, en de fabrikanten weigeren tot de tegenwoordige noteringen op latere levering contracten te sluiten.

De speculatie heeft zich het grootste gedeelte van het jaar weinig of geheel niet met ruwijzer bemoeid; slechts sedert einde November is deze stand van zaken veranderd en werden de aanzienlijke ondernemingen, die sedert plaats vonden, deels gebaseerd op den overvloed van geld en den lagen prijs van het artikel vóór zijne verhooging, die der producenten weinig of in 't geheel geen voordeel liet, daar zij voor korten tijd genoodzaakt waren, hunnen arbeiders eene verhooging van loon van 6 d. per dag toe te staan, en in den aanvang van het aanstaande jaar eene verdere toelage van 6 d. per dag als zeker kan beschouwd worden. Buitendien ziet men den beteren toestand der politieke aangelegenheden te gemoet, en gelooft men, dat het te Parijs bijeenkomende congres een gunstig resultaat zal opleveren, en alle vrees voor het weder uitbreken van den oorlog zal uit den weg ruimen. Derhalve kan men aannemen, dat de handel over 't algemeen spoedig weder levendig zal worden en zal dit artikel wel het eerste zijn, waarop de verbetering uitwerking heeft.

Naar zeggen, is de voorraad op het vaste land slechts zeer matig, en gelooft men, dat in het bijzonder Duitschland, in het volgende jaar aanzienlijke partijen ruw ijzer trekken zal, daar de productie aldaar ten gevolge der lage prijzen, zeer is verminderd.

Ziehier de noteringen en diverse opgaven:

Prijzen van goede merken	N°. 1.	3-5tel N°. 1 & 2-3tel N°. 3.	N°. 3.
van af Glasgow, cont. op ceel	—/	58/9	—/
„ „ Glasgow, 3 Maart op ceel.	—/	59/ à 59/3	—/
„ „ Glasgow, cont. voor dadel. verschep.	57/3	—/	57/3
Gartsherrie van af Glasgow, cont.	60/	—/	58/
Calder van af Glasgow (kanaal)	58/	—/	—/
Glengarnock van af Glasgow	58/9	—/	—/
Glengarnock van af Ardrossan.	57/9	—/	—/
Blair en Eglinton van af Ardrossan	57/	—/	57/
Muirkirk van af Ardrossan	—/	—/	—/
Portland van af Troon of Ardrossan	55/	—/	55/
Coltness van af Leith	60/	—/	—/
Forth van af North Alloa, nominaal	56/6	—/	—/
Kinneil van af Bo'ness	55/	—/	55/
Almond van af Bo'ness, „	55/	—/	—/
Lochgelly van af Burntisland, „	55/	—/	—/

	St. Rollox.	Moss.	Dundyv.	Blochairn.	Glasgow.	Govan.	
	£	£	£	£	£	£	
Staaf-IJzer	—	7 0 0	7 0 0	7 10 0	7 10 0	7 15 0	v. a. b.
Geam. dito	8 5 0	—	—	—	—	—	in
Bladen dito	—	—	—	—	10 0 0	10 0 0	Glasg.
Ketelbladen.	—	9 5 0	9 5 0	9 10 0	9 10 0	9 10 0	met
Scheepsbl.	—	8 15 0	8 15 0	9 0 0	9 0 0	—	gewon.
Randijzer.	—	—	—	—	9 0 0	—	Disc.

Doorsnee-prijzen.

	1854.	1855.	1856.	1857.	1858.	1859.
	£	£	£	£	£	£
Januarij	3 16 0	3 6 9	3 16 1	3 18 7	2 14 8	2 13 6
Februarij	3 17 9	3 0 2	3 9 9	3 13 10	2 16 8	2 11 11
Maart	3 17 6	2 17 8	3 8 5	3 15 6	2 17 2	2 11 11
April	3 19 3	2 19 9	3 12 11	3 15 1	2 18 8	2 11 4
Mei	4 5 3	3 6 1	3 16 0	3 16 6	2 14 2	2 8 8
Junij	4 8 6	3 15 6	3 15 3	3 17 5	2 12 6	2 7 11
Julij	4 4 9	3 13 7	3 12 10	3 13 6	2 13 6	2 11 8

Verschepingen in 1859.

Van Glasgow, Greenock en Grangemouth af . .	264,473 tonn.
„ Ayrshire over Ardrossan, Irvine, Troon en Ayr.	214,537 „
„ Oostkust, behalve Leith en Grangemouth. .	38,783 „
„ Leith	45,409 „
	563,202 „
Hiervan is naar vreemde havens verzonden als boven gemeld	254,263 „
Blijft naar Groot-Brittannie en Ierland.	308,939 „

Vergelijkende staat.

	1856. Tonn.	1857. Tonn.	1858. Tonn.	1859. Tonn.
Productie van Schotsch ruw ijzer	835,000	918,500	990,000	960,000
Verschep. v. Schotsch ruw ijzer				
Naar vreemde landen . . .	259,050	294,208	274,395	254,263
Langs de kust.	242,461	234,514	286,431	308,939
	501,511	528,717	560,826	563,202
Consumtie in onze gieterijen en walsmolens.	341,489	314,783	275,174	346,798
Per spoor naar Engeland. . .	2,000	—	4,000	—
Voorraad ultimo December . .	90,000	190,000	348,000	390,000
Productie van Schotsch staaf-ijzer	123,800	100,000	87,500	100,000
Uitvoer van Schotsch staaf-ijzer naar vreemde landen . . .	36,000	25,600	19,800	26,700

De Graanoogst in Engeland.

De *Mark-Lane Express* deelt daaromtrent het volgende mede:

Sedert een aantal jaren hebben wij een onderzoek ingesteld aangaande de algemeene opbrengst der Granen van onze gewesten. Wij hebben naauwkeurige berigten en uitkomsten verkregen, die wij hierbij onzen lezers mededeelen.

Wij hebben uit deze berigten een extract gemaakt, dat een ieder, die er belang in stelt, ten naasten bij eene berekening van den uitslag van den laatsten oogst kan maken.

De hieronderstaande tabel, bevat de ingewonnen informatiën, uit meer dan 250 der beste bronnen uit alle deelen van Engeland en Wallis, en geeft eene voldoende beschrijving van het product der verschillende oogsten:

GETAL GEVALLEN VAN DEN UITSLAG VAN DEN OOGST.

Quantiteit.	beneden het middelmatige	middelmatig	boven het middelmatige	Tot.	Qualiteit. infer.	goede
In Tarwe. . .	112	130	15	257	248	9
„ Gerst . . .	96	106	15	217	196	21
„ Haver . .	87	96	40	223	ontbreken	
„ Boonen . .	80	103	17	200	naauwkeurige opgaven.	
„ Erwten . .	34	95	29	158		
„ Raapzaad.	100	141	18	259		

AARDAPPELEN.

Door de ziekte.

Zwaar aangestoken.	ligt aangestoken.	Gezonde waar.	Totaal.
215 gevallen.	31	7	253

Onderzoeken wij thans den oorsprong van deze rapporten en den mogelijke invloed.

Het is uitgemaakt, dat eene kleine meerderheid van gevallen den Tarwe-oogst middelmatig in quantiteit aanwijst, en in een klein getal gevallen, dat zij boven het middelmatige is; maar van den anderen kant is de qualiteit in alle gevallen (met uitzondering van negen) beneden het middelmatige en in eenige rapporten wordt zij als zeer inferieur opgegeven. Indien wij nu de 15 gevallen van boven het middelmatige aftrekken van de 112 onder het middelmatige, dan hebben wij 97 gevallen, waarin wij de opbrengst kunnen schatten beneden het middelmatige, dus een deficit aangevende van 6 bush. per akre (of circa 5½ hect. per hectare).

Bestaat deze verhouding in het geheele koningrijk? Het is onmogelijk dit te zeggen, doch de feiten, die wij opgeven, zijn allen in de graafschappen van Engeland en Wallis waargenomen; men kan ze dus beschouwen als eene getrouwe voorstelling van den waarschijnlijken staat van den geheelen oogst.

Dit vastgesteld en nemende 37 pCt. van het getal gevallen, dat de oogst beneden het middelmatige was en schattende het deficit op 1 quart. per akre (7 hectolitres 16 litres per hectare), dus ¼ van de gemiddelde opbrengst, dan verkrijgen wij de volgende resultaten: 37 pCt. op 16,000,000 quart. (46,400,000 hect.) totale opbrengst van het geheele Koningrijk, geeft 5,920,000 quart.

En indien wij deze hoeveelheid in 4en splitsen (het deficit geschat op een vierde gedeelte), dan is het totale deficit 1,480,000 quart. of 4,292,000 hect.

Doch dit stelt nog niet het geheele deficit voor van den Tarweoogst; indien wij de 5e en 6e kolom van onzen tabel onderzoeken, vinden wij onder de 257 gevallen slechts 9, waarin de qualiteit goed was, terwijl in een groot getal, waarin de qualiteit als middelmatig voorkomt, de korrel ligt en mager is. Dit stemt overeen met hetgeen wij van de molenaars vernemen, die de uitlevering van meel op veel minder schatten dan gewoonlijk.

Onze informatiën te dien opzigte toonen aan, dat het tarwegewigt dit jaar gemiddeld 4 pond per bushel is, dus 5 kil. per hect. minder dan in 1858; het deficit in meel zal minstens 5 pond op de uitlevering zijn, daar de zemelen bij ligt wigtige tarwe grooter dan bij zwaarwigtige zijn.

Dus 5 pond per bushel, of 40 pond per quarter, op 16,000,000 quarters geeft 2,285,714½ zakken meel van 127 kil., en rekenende 6 bushels tarwe, 217½ liters voor elke zak van 127 kil., dan verkrijgen wij 13,714,284 bushels of 1,714,285 quarters, de vermindering in het meel product uitmakende.

Het totale deficit in den tarweoogst zou dus als volgt zijn:

In tarwe	1,480,000 quarters
„ meel	1,714,285 „
Totaal	3,194,825 „

of in ronde cijfers 9,250,000 hectoliters.

HANDELSBERIGTEN.

Algemeen overzigt der week.

AMSTERDAM, 7 Januarij 1859.

Terwijl wij op nieuw ons algemeen wekelijksch overzigt beginnen, kunnen wij niet nalaten onzen wensch uit te drukken, dat eene grootere levendigheid in alle zaken, de mogelijke verliezen van het vorig jaar, ten gevolge van verschillende politieke gebeurtenissen, mogen herstellen.

Ook het vorig jaar voedden wij die hoop, doch een onrustbarend woord, door Napoleon III op den eersten dag des jaars uitgesproken, gaf aanleiding tot verscheidene ernstige onaangenaamheden en schokte op nieuw het crediet; eindelijk brak de oorlog uit en gedurende eenige maanden werden de groote transactiën tegengehouden.

Sedert eenigen tijd echter is het vertrouwen teruggekeerd, en wij durven veronderstellen, dat het nu ingetreden jaar voor den handel, zoo wel als voor de scheepvaart, een regt voordeelig zal zijn.

KOFFIJ. Nadat er in het begin dezer week algemeen koopers van goed ord. tot 38½ cts. waren, werd later 38¾ cts. besteed, welke prijs nu vergeefs geboden wordt, terwijl onder 39 cts. niets in goed ordinair als No. 20 aan de markt is; voor No. 15 is 39 cts. besteed en nu niet onder 39½ te koop. De handel was over het geheel niet van groote beteekenis.

Er werd aangevoerd van 30 December tot 6 Januarij:

bij N. H. M.	Amsterdam,	16,756	balen Java
„ dito	Rottardam,	22,609	„ „
„ dito	Middelburg,	4,009	„ „
Totaal . . .		43,375	balen Java

bij particulieren circa 150 balen Surinaamsch.

De stand der KOFFIJ was te Londen in cwts. van 50¾ kil.

24 December.	Invoer.	Uitvoer.	Verbruik.	Voorr.
Plantation	12,866	2,858	9,812	4,768
Ceylon	301,505	121,606	183,489	89,629
Totaal . . .	314,371	124,464	193,301	94,397
Mocha	11,889	2,937	21,463	9,211
Vreemde Oost-Ind. .	37,667	12,725	24,876	14,338
St. Domingo. . . .	2,648	2,556	60	24
Havanna en Porto-Rico.	5,754	2,592	2,557	1,854
Brasil en Costa-Rica .	58,957	26,153	26,358	25,055
Afrikaansche . . .	52	133	77	242
Totaal . . .	116,967	47,096	74,893	50,704
Geheel totaal .	431,338	171,560	268,194	145,101

Ziehier de verdeeling van den KOFFIJ-oogst van Ceylon, tot 29 November in cwts. van 50¾ kilo.

Verzonden.	Plantation. 1859.	Plantation. 1858.	Native. 1859.	Native. 1858.
Naar Groot-Brittannie . .	38,609	23,989	16,025	8,445
„ Vreemde havens . .	1,262	—	822	8,846
„ Australië en Indië . .	—	2,186	—	500
Totaal	34,871	26,175	16,847	17,791

THEE. Het artikel blijft voortdurend zeer vast, hoewel de handel van weinig beteekenis is en alleen voor dadelijke behoefte gekocht wordt.

RUWE SUIKER. Gedurende de afgeloopene week bleef de markt in eene vaste stemming, doch zonder eenige afdoeningen. De prijsnotering onveranderd.

De stand der SUIKER was te Londen op 24 Dec. in kilos:

Plantation.	Invoer.	Verbruik.	Voorraad.
West-Indië.	99,207,000	96,039,000	14,872,000
Oost-Indië	33,352,000	29,444,000	12,749,000
Mauritius	24,690,000	23,892,000	2,610,000
Vreemde	—	70,428,000	—
Totaal . .	157,249,000	219,803,000	30,231,000
Vreemde.	Invoer.	Uitvoer.	Voorraad.
Cheribon, Siam en Manilla	17,713,000	1,180,000	8,956,000
Cuba en Havanna. . .	44,546,000	7,350,000	11,156,000
Porto-Rico	7,891,000	39,000	2,722,000
Brasil	12,043,000	1,493,000	7,591,000
Totaal . .	82,293,000	10,053,000	30,425,000

Geraffineerd. De markt blijft in eene vaste stemming; bij A. S. R. zijn ca. 200 ton N°. 2 en 3, levering Februarij, en bij W. & Z. 50 ton afgedaan. De notering is:

	N°. 1.	N°. 2.	N°. 3.
NSR.	f 41	f 38½	f 37½
ASR..	„ 39	„ 37½	„ 36½
B&H.	„ 37¾	„ 36¾	
S&T.	„ 39	„ 37½	„ 36½
W&Z	„ 36½ à ¾		

RIJST. Uit de eerste hand hadden deze week geene afdoeningen plaats; eenige partijen ongepeld zijn aan de markt gebragt en zullen waarschijnlijk aanstaande week worden afgedaan. De stemming voor de gepelde soorten is vrij vast, doch de hoogere vorderingen der houders beletten vele zaken, De noteringen zijn als volgt:

Gepelde Aracan f 7¼ à 8 . Gepelde Java . f 7½ à 8½.
„ Ragnan „ 7 „ 7¾. „ Tafel . „ 10½ „ 13.

Invoer, afleveringen, verbruik en voorraad van RIJST gedurende de laatste 4 jaren in kilo's, te Londen.

	1859.	1858.	1857.	1856.
Invoer . .	41,530,000	81,700,000	73,900,000	101,115,000
Verbruik .	32,900,000	35,600,000	29,500,000	32,118,000
Uitvoer . .	21,330,000	23,400,000	35,900,000	25,955,000
Voorraad. .	72,900,000	85,200,000	63,200,000	54,739,000

SPECERIJEN. Naar Noten N°. 1 was meer vraag, en diverse eelen werden tot 105 à 107 c. gekocht, de meeste houders zijn hooger gestemd en willen tot deze prijzen niet verkoopen.

VRUCHTEN. Den afloop der gehoudene veiling hebben wij hieronder medegedeeld. Overigens hadden er geene noemenswaardige verkoopen uit de eerste hand plaats en de notering blijft onveranderd:

Zantische Krenten	f 17 à 18
Patras dito	„ 15 „ 16½
Rond Smirna Rozijn	„ 20 „ 23

KRUIDENIERSWAREN. Havanna Honig zonder omgang, f 17 à 18 in entrepôt. Engelsche dito f 15. Zoete Barbarijsche dito f 32 à 34 à 36; bittere dito dito f 36; grove dito ontbreken. Succade 38 à 40 cts.. Alicants Anijszaad f 45; Fransch dito f 42; liep als volgt:

997 doozen en 133 kisten nieuwe Smirna Vijgen.		167/4 doozen	tot f 15¼ verk.
25 kisten . .	tot f 19¼ verk.	193/2 „	„ „ 15 opg.
44 „ . .	„ „ 17½ „	22 kisten	„ „ 8¼ „
70/2, 70/4 dooz.	„ „ 12¾ „	29 „	„ „ 8¼ verk.
96/4	„ „ 11½ „	36/2 „	„ „ 8 „
9/2, 90/4	„ „ 11 „	30 vaten nieuw zwart Rozijn, tot f 12 opgeh.	
124/4	„ „ 10⅝ „	12 v. nieuw rood Berlergé Rozijn, tot f 12 opgeh.	
142/2	„ „ 10¼ „		
50/1, 105/2	„ „ 9¾ „	600 doozen nieuwe Smirna Vijgen.	
184/4	„ „ 9⅝ „	39/1, 42/2 d. tot f 14¼ verk.	
57	„ „ 7½ „	153/1, 213/2 „ „ „ 14 opgeh.	
21 kisten	„ „ 7 „	106/1, 92/2 „ „ „ 12 „	
21 „	„ „ 6¾ „	56 doozen nieuw zwart Rozijn, tot f 14⅛ verk.	
22 „	„ „ 5¼ „		
10 vaten nieuw zwart Rozijn, tot f 12 verk.		2 vaatjes Muscaatnoten tot 51 c. opgeh.	
1154 doozen en 220 kisten nieuwe Smirna Vijgen.		5 kisten Rozijn, tot f 4½ verk.	
67 kisten . .	tot f 22 verk.	10 cabassen Amandelen.	
66 „ . .	„ „ 21⅞ „	5 cab. tot f 29 opgeh.	
27/2, 17/4 dooz.	„ „ 16¾ „	5 „ „ „ 28 „	
150/4	„ „ 15½ „	38 b. Rijst, tot f 4½ verk.	
		15 b. Rijst, tot f 5¾ verk.	

TABAK. De omzet beperkte zich tot 125 vaten Maryland. De aanvoeren bestond uit 177 vaten Maryland, 45 pakk. Portorico en 1089 ser. Domingo. De voorraad bedraagt:

1926 vaten Maryland.	100 „ Kentucky.
— „ Virginie.	19 „ Stelen.
1175 ser. Domingo.	45 pak. Portorico.
3765 pakk. Java.	

KATOEN. De lage prijzen van Suratte Katoen hebben in deze week de aandacht van verscheidene speculanten tot zich getrokken, zoodat ruim 800 b. koopers vonden, terwijl van Liverpool verscheidene offertes geaccepteerd werden. In Noord-Amerik. is niets omgegaan.

Wij noteren: Noord-Amerik.

ord. à good ord.	33	à 35	c.
middl. „ „ middl.	36½	„ 39	„
fair „ „ fair.	40	„ 43	„
Surin. en Nickerie.	30	„ 48	„
Suratte	24	„ 28	„

De stand der KATOEN te New-York was in balen tot 13 Dec.:

	Aanvoer. Laatste week.	Sed. 1 Sept.	Uitvoer laatste week naar Groot-Britt.	Frankrijk.	And. hav.
1859-60	188,000	1,589,000	82,000	18,000	7,000
1858-59	132,000	1,355,000	51,000	23,000	7,000
1857-58	112,000	726,000	40,000	11,000	5,000
1856-57	129,000	1,076,000	39,000	13,000	5,000
1855-56	144,000	1,108,000	60,000	22,000	18,000
1854-55	87,000	707,000	39,000	10,000	2,000

Uitvoer sedert 1 September naar

	Groot-Britt.	Frankrijk.	And. vr. hav.	Totaal.	Voorraad.
1859-60	595,000	137,000	70,000	802,000	755,000
1858-59	369,000	182,000	72,000	623,000	644,000
1857-58	263,000	67,000	43,000	373,000	379,000
1856-57	211,000	102,000	48,000	361,000	550,000
1855-56	387,000	136,000	94,000	617,000	464,000
1854-55	262,000	78,000	36,000	376,000	346,000

Dus in aanvoer eene vermeerdering van 234,000 b. tegen 1858/59, en van 863,000 b. tegen 1857/58. De uitvoer geeft het volgende resulaat:

Vergl met	Gr. Britt.	Frankrijk.	And. vr. hav.	Totaal.	Voorraad.
1858/59.	226,000 mr.	45,000 md.	2,000 md.	179,000 md.	111,000 mr.
1857/58.	332,000 mr.	70,000 mr.	27,000 mr.	429,000 mr.	376,000 mr.

DROOGERIJEN. Kamfer blijft gezocht. Onder 84 à 85 cents echter moeijelijk te vinden. Gom-Damar. Tot verbeterde prijzen werden twee partijen uit de eerste hand afgedaan. Gom-Elastiek. De nog aanwezige partijen, zoo in loco als zeilende, werden tot ferme prijzen gekocht. Japan Was. Tot vooruitgaande prijzen werden kleine orders uitgevoerd. Bindrotting. Twee partijen Padang werden matig in prijs verkocht. Palmolie. De onlangs aangevoerde 180 ton van Old-Calabar verwacht men spoedig aan de markt. Kokosolie nagenoeg opgeruimd.

Invoer, aflevering en voorraad van SALPETER te Londen gedurende de laatste 4 jaren in kilo's:

	1859.	1858.	1857.	1856.
Invoer . .	18,220,000	10,360,000	16,750,000	14,900,000
Aflevering . .	17,860,000	13,565,000	12,250,000	16,581,000
Voorraad . .	3,807,000	2,950,000	6,535,000	2,228,000

VERFWAREN. Java Indigo. Verschillende partijtjes particuliere aanvoer, zoo hier als te Rotterdam, werden tot boven September waarde afgedaan. Meekrap tot vorige prijzen met goeden kooplust; door te hooge vorderingen was de handel minder belangrijk. Verfhouten. Domingo Campêchehout bij groote quantiteit tot f 2⅝ zeilende afgedaan; in loco niet onder f 3¼ R. c. te koop. 100 pic. Sapanhout vonden van boord nemers tot geheimen prijs.

METALEN. Banca Tin zonder handel; nominaal f 82½. Van Amerikaansch Koper werden verkocht 6000 Baltimore; refinea tot f 64½ thans hooger gehouden.

WOL. De stemming blijft vast, hoewel de omzettingen aan onze markt zeer gering zijn.

HENNEP EN VLAS. Zonder handel de prijzen onveranderd.

ASSCHEN. St. Petersburger Potasch is tot 16¼ gedaan.

1e. New-Yorker pot . .	16½ à ¾	Toskaansche . .	17 à ¼
dito parel. .	17 „ ½	Napelsche . . .	12
St. Petersburger	16¼	Engelsche soda.	5½ „ 8½

VETWAREN. Alle Vetwaren stil en met weinig handel. Ansjovis met meer attentie, doch zonder handel, door terughouding der houders. Wij laten hieronder eene opgaaf der vangst en vporraad volgen.

Jaren.	Vangst.	Voorr. Ult. Dec.	Jaren.	Vangst.	Voorr. Ult. Dec.
1850. c.	12,000 ank.	30,000 ank.	1855. c.	2,000 ank.	25,000 ank.
1851. „	30,000 „	40,000 „	1856. „	2,000 „	18,000 „
1852. „	1,000 „	30,000 „	1857. „	15,000 „	14,000 „
1853. „	25,000 „	40,000 „	1858. „	60,000 „	25,000 „
1854. „	10,000 „	30,000 „	1859. „	30,000 „	30,000 „

De Haringvisscherij was in A°. 1859 ruimer dan in het jaar te voren, en het debiet hield met den aanvoer gelijken tred, daar er doorgaans meer vraag dan aanvoer bestond; van de laatste tegen den winter aangebragte haring bestaat nog eenige voorraad tot f 350 nominaal per last de volle haring te noteren. Voor Zoutevisch vond de aanbrengst steeds goede koopers, zoodat in den laatsten tijd weinig of geen voorraad is overgebleven.

TALK EN SMEER lusteloos, zonder prijsverandering. Reuzel en Cocosolie gevraagd.

De stand der TALK was te Londen op 26 December:

	1859.	1858.	1857.
Voorraad op heden.	45,227	32,536	31,989
Aflevering laatste week.	2,081	1,765	2,433
„ sedert 1 Junij	47,886	64,689	66,013
Aanvoer laatste week	63	853	949
„ sedert 1 Junij. . . .	81,032	85,658	84,890
Prijs van gele kaarsen	59/-	50/9	53/3
„ „ Stadssmelt.	59/6	53/6	55/9

WIJNEN EN STERKE DRANKEN. Ons zijn geene afdoeningen, der vermelding waardig, ter oore gekomen.

De prijsnotering is:

Arak f 135, f 145 en f 155 per 563 Ned. kannen.
Rum. Surinaamsch f 16¼ à 22 per 39 Ned. kannen.
Rum. Jamaïca f 20 à 24 en hooger per 39 Ned. kannen.
Voorloop. Languedoc £ 30 à 32 per 225 Ned. kannen.
„ Barcelona zonder voorraad.
Jenever. Amsterdamsche proef f 16¾ per vat van 100 Ned. kannen.
„ Amerikaansche „ „ 17¾ „ „ „ „
„ Londensche „ „ 19¾ „ „ „ „
Alles buiten het fust.

In Fijne **ZADEN** ging deze week genoegzaam niets om.

Rood Klaverzaad werd op levering van f 28 tot 31 p. 50 N. ℔ naar qualiteit aangeboden, doch alleen voor aanzijnde partijen bestond eenige vraag, doch deze ontbraken.

Bruin Mosterdzaad f 22 à 23 p. mud. Tweede soort f 19 à 21 p. mud.

Geel dito f 16 à f 20 p. mud. **Canariezaad** f 11½ à 12 p. mud. **Karweizaad** f 12¾ p. 50 N. ℔.

HOORN, 7 Jan. ROGGE f 6 à 6.50. — TARWE f 8 à 8.50. — GERST f 5 à 5.80. — HAVER f 3.75 à 4.25. — Witte ERWTEN f 9 à 9.50; Groene dito f 12 à 14. — Bruine BOONEN f 8 à 9,25; Paarden dito f 6.75 à 7. Aangevoerd 530 diverse mudden.

LEIDEN, 7 Jan. BOTER. 1e qual. f 43 à 47; mindere qual. f 35 à 42; verkocht 8280 Ned. ℔.

SCHIEDAM, 7 Jan. *Granen.* ROGGE verkocht: 146/2 ℔ Pernau f 214 6/w.; 148/2 ℔ Libau f 193 6/w.; 129/2 ℔ dito f 195 6/w. — MOUTWIJN f 13.25. — JENEVER f 18.75; Amst. proef f 20; Spoeling f 1.50.

GRONINGEN, 6 Jan. Ll. Dingsdag waren de aanvoeren van de meeste artikelen, ofschoon niet zoo ruim als verwacht werd, toch vrij voldoende, heden echter weder klein. Voor de TARWE bestond goede vraag ter verzending, waardoor tot nagenoeg onveranderde prijzen wel te koopen was.—ROGGE vorige markt tot eenige verlaging traag afgaande, vond heden weder geretireerden kooplust en is bij beperkten aanvoer nog eene kleinigheid lager afgegeven. — Van BOEKWEIT is de toevoer uit het land zeer klein en de houders daarmede overigens zeer vast gestemd zijnde, is tot den laagst genoteerden cours zeer weinig afgegeven. — GERST blijft ter verzending tot staanden prijs vraag vinden. — HAVER met kleine aanbiedingen is over het geheel ruim prijshoudend te plaatsen geweest. — PAARDENBOONEN bij gerijven als voren afgaande. — GORT vond steeds zeer kleine vraag, is daardoor in gedrukte stemming, maar de prijzen bleven onveranderd. — Voor KOOLZAAD is de kooplust gering, er gaat bijna niet om, en om te verkoopen zou lager afgegeven moeten worden.

Men noteert: 127 ℔ jarige Tarwe f 8.30, 60; 123 ℔ nieuwe dito f 7.80 à 8.20; 131 ℔ dito dito f 8.60 à 9; 125 ℔ dito witte f 8.20, 60. 118 ℔ Rogge f 6.20; 123 ℔ dito f 6.65. 116 ℔ N. Gr. Zd. Boekweit f 5.55; 116 ℔ N. Zw. dito dito f 5.40, 50. 96 ℔ Nieuwe Winter-Gerst f 5.05; 103 ℔ dito dito f 5.75; 103 ℔ Knobbe dito f 5.85. 78 ℔ dikke Haver f 3.65, 70; 85 ℔ dito dito f 4.10, 15; 61 ℔ witte Voer-dito f 2.55, 60; 68 ℔ dito dito f 3.15, 20; 72 ℔ dito dito f 3.45, 50; 64 ℔ Zw. Voer f 2.75, 80; 72 ℔ dito f 3.35, 40. Nieuwe Paardenboonen f 6.80 à 7.20; dito Duiven-dito f 7.50 à 8; Walse-dito f 5 à 6; geele beste Erwten f 8.25, 50; jar. grove Gort f 9.30 à 9.60; dito puike f 9.60 à 10.10; en dito parel p. 100 N. ℔ f 12 à 15. Koolzaad f 10.75 à f 11.75. Geel Mosterdzaad f 16 à 22. Raapolie, contant f 33.50. Lijnolie f 29. Raapkoeken per 1040 stuks f 73.75. Lijnkoeken per 104 stuks f 12.

LEEUWARDEN, 6 Jan. De aanvoer van witte TARWE was heden aan onze markt niet groot en bestond daarvoor goede kooplust ter buiten- en binnenlandsche verzending; 74, 75, 76 ℔ goede f 7.90, f 8.10,30; 71, 72, 73 ℔ ordinaire f 7.20,30,40. Roode iets meer ter veil; 76, 77 ℔ goede f 8.50,65,75. — ROGGE. Van nieuwe Inlandsche soorten iets meer aan en lager verkocht; 71, 72, 73 ℔ f 6.80,90, 7.00,15. Buitenlandsche op vorige prijzen gehouden. — BOEKWEIT met beperkte vraag en als voren verkocht; 68, 68½ ℔ Friesche Zand f 6.20, f 6.30; 68, 68½ ℔ Friesche Veen f 5.70,80. — Winter GERST vrij ruim aangevoerd en tot eene verlaging van 5 c. met veel vraag; 60, 61, 62 ℔ f 5.35,45.60; 57, 58, 59 ℔ f 4.75,90, 5.15. — HAVER met redelijk goede aanbiedingen; 46, 47, 48 ℔ goede fijne f 3.60, 3.70,80,90; 43, [illegible] f 2.70,80,90. — KOOL- en DOTTERZAAD [illegible] met goeden aanvoer en iets lager verkocht; puik f 10.00,20; minder f 9.60,80. — BOONEN. Paarden- f 7.90,25. Duiven- f 7.75, 8. Platte f 5.00,50 naar qual. — BOTER. 467/4, 273/8, 76/16 v, Prijs f 46. — VEEMARKT. Aangevoerd: 415 Runderen, 100 Varkens en 140 Schapen. De meeste soorten verschilden weinig van de prijzen der vorige week. Handel traag.

WORKUM, 6 Jan. BOTER f 48.

BOLSWARD, 5 Jan. BOTER f 47 à 48.

LONDEN, 6 Jan. (*Marktberigt van Baerselman en C°., 10, Philpot Lane.*). BOTER. De markt liep heden, door de groote aanvoer en geen vraag, weder aanzienlijk lager, daarenboven bleven de Overijsselsche en vele Bossche soorten onverkocht. Friesche 114/-; Kamper 106/-; Zwolsche 102/-, 104/-; Deventer 92/-, 96/-; Groninger 86/-, 90/-; Hollandsche 90/-, 94/-; Bossche 90/-, 96/-; Fransche 94/-, 106/-; Kiel 120/-; Ostende 11/- à 13/- per 12 ℔. — KAAS vindt veel vraag tot 58/-, 60/-. Edammer witte 60/-, 62/-; dito roode 60/-, 64/-; Gouda 50/-, 56/-; Derby Gouda 50/-, 56/-; Kanter 22/-. — SPEK als voren. Engelsch model 54/-, 56/-. — Westphaalsche HAMMEN 60/-, 64/-.

HAVRE, 6 Jan. KATOEN. De vraag blijft stil en de verkoopen van disp. gaan 850 b. niet te boven. De notering is heden als volgt vastgesteld: très bas Louisiana fr. 92; dito Mobile fr. 91, en dito Georgie fr. 89; bas Louisiana fr. 103; dito Mobile fr. 102; dito Georgie fr. 99; tres ord. Louisiana fr. 108; dito Mobile fr. 106 en dito Georgie fr. 103.— KOFFIJ goed gehouden; disp. Haïti fr. 74; 1000 b. Mexik. golden fr. 77, en 400 b. Ceylon triage fr. 126 cons. — SUIKER gevraagd; 500 v. Antilles golden fr. 60, en 8000 z. Mauritius op levering fr. 65.50 cons. — RIJST. 3200 b. Ind. bragten fr. 16.75 à 17.50 op. — Van CAMPECHEHOUT vonden 10,000 kilo Haïti nemers tot fr. 5.62½. en 95,000 kilo geel Maracaïbo tot fr. 6.50 cons.

NEW-ORLEANS, 23 Dec. KATOEN. De markt is eenigzins onregelmatig op de volgende notering: good ord. 9⅝ c.; middl. 10¾ c.; middl. fair 12½ c.; verkoopen der week 60,000 b.; aanvoeren 100,000 balen; uitvoeren naar Liverpool 42,000 b.; naar Havre 9000 b. en naar andere vreemde havens 6000 b. — *Vrachten* naar Liverpool 19/32 d.; Havre 1⅜ c. — *Wisselcours* op Londen 8¼ pCt. premie.

MOBILE, 23 Dec. KATOEN ¼ c. lager op de ongunstige berigten uit Liverpool. Over het algemeen biedt de markt eene goede keuze aan. Men noteert: good ord. 9½ c.; middling 10½ c.; middling fair 12¼ c.; verkoopen der week 30,000 b.; aanvoeren 46,000 b.; uitvoeren naar Liverpool 29,000 b. — *Vrachten* naar Liverpool 17/32 d.; Havre 1⅛ c. — *Wisselcours* op Londen 8 pCt. premie.

BALTIMORE, 20 Dec. TABAK. Sedert de ontvangst der laatste berigten uit Europa, heeft de markt geene verandering ondergaan. De inspectiën bedragen 247 v. Maryland, 6 v. Ohio en 5 v. Kentucky. De keuze in Maryland is door de laatste aanvoeren niet verbeterd; de aanvoeren bestaan grootendeels uit Sonborn Tabak, doch tot heden is er weinig goede waar opgemerkt en ook het de Kleur te wenschen over. Men schat het totaal der verkoopen op 4 à 500 v., meerendeels ord. qual. tot $ 2½ à 3½; 500 v. Ohio tot geheimen prijs en 1350 v. tot $ 4½ à 4¾. De voorraad in de eerste hand is bijna opgeruimd. — *Vrachten* naar Holland 32/6 en 5 %. In lading ligt naar Rotterdam de *David Stewart.* — *Wisselcours* op Amsterdam 60 d. 41½.

PERNAMBUC, 16 Dec. SUIKER. De aanvoeren bedroegen tot 18 dezer slechts 53,100 z., tegen 91/m. z. in 1858. De berigten uit de verschillende districten bevestigen volkomen, dat de oogst klein zal zijn, en nog geringer dan men verwacht had; dit is ook het geval in Paraïba, en te Maceio verwacht men dat de oogst maar de helft zal opbrengen. Voor Frankrijk werden ladingen gekl. Moscovados gekócht, zoo ook voor Amerika; goede ongekleide en voor het kanaal geschikte Suikers zijn schaarsch en vast in prijs; Paraïba bedong 2300 à 2400 reis = 17/10 à 18/7; Maceio niet ter markt, en is de notering voor witte Suiker:

2de qual.	4800 à 5100	=	40/1	à	42/5
3de „	4400 „ 4700	„	36/11	„	39/3
4de „	3800 „ 4300	„	32/4	„	36/2
5de en 6de qual. . .	3300 „ 3500	„	28/5	„	29/11
Moscovados Selected . .	2750 „ 2800	„	22/11	„	23/4
„ Clayed . .	2650 „ 2700	„	22/2	„	22/6
„ Amerik. . .	2400 „ 2500	„	20/3	„	21/-
„ het Kanaal .	2250 „ 2300	„	19/1	„	19/10

KATOEN. 4098 b. werden tot 13 dezer aangevoerd, waarvan 3/m. b. 8400 à 9000 reis bedongen; voor 1ste qual. Paraïba werd 8900 reis besteed voor ⅔ prima en ⅓ secunda à 8500 reis. De notering is 8500 à 8900 reis = 7 1/16 à 7⅜ d.; Maceio 8000 = 6⅝ d. — HUIDEN voor Zweden en Frankrijk gevraagd en op 280 reis gestegen = 8 3/16 d. — KAAS. Holl. met groote aanvoeren en op 2200 à 1600 reis gedaald. — *Vrachten.* Drie schepen werden naar het Kanaal bevracht, alhier en te Paraïba à 27/6 en 5 pCt. naar Engeland; naar Liverpool voor Suiker in ballast 12/6 en 15/-. Katoen 5/16 en ⅜ d. en 5 pCt. — *Wisselcours* op Londen sluit op 25⅛ d.

MONTEVIDEO, 30 Nov. HUIDEN 60/m. st. gez. Ossen- en Koe-Saladeros bedongen op levering in Jan. real. 81½ à 83; 31/m. st. Saladeros Entrerios real. 82 à 83 gelijk 6¼ d. De notering is voor Mataderos real. 65, de regten door den kooper te betalen. Van dr. werden 60/m. st. afgedaan, waarvan 37/m. st. tot real. 75 à 79 en real. 73½ à 77 op bevenstaande conditie, 8400 st. voor Havre tot real 78 à 81½. Voorraad 27,500 st. De notering is voor ongez. real. 76 à 79; voor Matadero en Campos real. 80 à 81½ gelijk 11¾ d.; 2/m. gez. Paarden- ré[illegible] 18 à 19 en 3200 st. dr. real. 14. — TALK met real 14½ betaald. — W[illegible] circa 12/m. arrobas ongew. fraaije Metis werden gecontracteerd [illegible] $ 5.4 à 6 en 1